

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

AAMBINDER

Daniël en de actualiteit [p.11]

Gereformeerde Gemeente Enter

25/02/2016
jaargang 94

nr **22**

In 1931 wordt er door een aantal verontruste leden van de Nederlandse Hervormde Kerk te Enter een Hervormd-Gereformeerde Evangelisatie gesticht. Al spoedig betrekken zij een houten kerkje aan de Dorpsstraat. In 1942 sluiten de meeste leden van de Evangelisatie zich aan bij de Gereformeerde Gemeenten en wordt Enter als afdeling bij Rijssen-Wal ondergebracht.

Op 27 april 1949 vindt de instituering tot zelfstandige gemeente plaats. Omdat het houten kerkgebouw niet meer aan de eisen van de tijd voldoet en nogal wat bouwkundige gebreken vertoont, verrijst er in 1978 op dezelfde plaats een nieuw kerkgebouw met 250 zitplaatsen. De gemeente is vacant. Het aantal leden en doopleden bedraagt 138.

Achter de Zaligmaker op de kruisweg

Markus tekent in zijn Evangeliebeschrijving de weg van de Heere Jezus Christus als de Zoon des mensen. Het gehele leven van de Middelaar is een lijdensweg geweest. Over alles valt de schaduw van Zijn kruis. Zo wil Markus de boodschap duidelijk maken: Want ook de Zoon des mensen is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen en Zijn ziel te geven tot een rantsoen voor velen (Markus 10:45).

En tot Zich geroepen hebbende de schare met Zijn discipelen, zeide Hij tot hen: Zo wie achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf, en neme zijn kruis op en volge Mij.

Markus 8:34

In dit gedeelte beschrijft de evangelist een keerpunt in het onderwijs van de Zaligmaker. Vanaf dit moment begint Jezus vrijuit met Zijn discipelen te spreken over Zijn lijden en opstanding (vers 31). Zijn weg gaat van kruis naar kroon. Deze boodschap verwekt diepe ergernis bij Petrus (vers 32-33). Wat blijkt op dit kruispunt blindheid voor het priesterlijk werk van Christus. Na het onderwijs over Zijn weg geeft de Zaligmaker onderwijs over hun weg. Moet Hij een kruisweg gaan, dit geldt ook voor hén. Zij moeten achter hun Meester gaan in de weg van navolging. Zijn wij door genade al zo'n volgeling geworden?

Een aangewezen plaats

De Zaligmaker roept voor deze boodschap de schare en de discipelen tot Zich. Jezus' woord bevat nader onderwijs voor Zijn onkundige leerlingen. Het betekent voor hen een levensles. *Zo wie achter Mij wil komen...* Hier wordt allereerst hun plaats aangewezen: achter Mij... De schapen moeten achter de herder, de knechten achter de meester, de soldaten achter de aanvoerder gaan. Wat een les voor mensen die altijd voor de Heere uit willen

ds. S. Maljaars,
Meliskerke

lopen. Alles zelf willen besturen en in handen houden. Wat een les voor Gods kinderen die de Zaligmaker zo dikwijls voor de voeten lopen. Achter Mij!

Wil komen... Die wil om achter de Zaligmaker aan te komen, leeft van nature niet in ons hart. Daarvoor is herscheppende genade nodig. Ook in de verdere gang in het leven van Gods kinderen moet hun wil steeds opnieuw omgebogen worden. Anders lopen ze wel vóór de Zaligmaker uit, maar zullen ze nooit áchter Hem komen. Hoe gelukkig dat Christus Zelf werkt wat Hij beveelt. Hij vormt Zijn kinderen tot discipelen van Hem en doet hen volgen op de kruisweg.

Een vernederende gang

Op die weg leert de Zaligmaker diepe lessen. Er worden er hier drie genoemd: zichzelf verloochenen, zijn kruis opnemen en Hem volgen.

Die verloochene zichzelf... Dit betekent afstand doen van alles wat van onszelf is en zich aan Gods wil onderwerpen. Geeft Jezus daarin niet Zelf het Voorbeeld? Hij heeft toch zojuist Zijn kruisweg getekend? Hij zal in de weg van volkomen zelfverloochening Zichzelf geven tot een rantsoen voor de Zijnen. Bij de discipelen was er echter geen plaats voor zo'n vernederde Zaligmaker.

Wat is dit ook nu een les voor Gods kinderen. Zichzelf verloochenen wil zeggen dat ze er helemaal tussenuit moeten. Zalig worden kost een gehele mens. Het houdt in dat ik sterven moet aan alles van mezelf. Geen offer van mij telt in de verlossing mee. Dat kost alles, want het kost mezelf! *En neme zijn kruis op...* Dit ziet op het kruis van de veroordeling. Bij de Romeinen was het de gewoonte dat een gevangene zijn kruis naar de plaats van de terechtstelling droeg. Daarmee zei hij zonder woorden: 'Ik ben een ter dood veroordeelde'. Dit kruis opnemen doet Gods kind buigen onder Gods recht en belijden een doodschuldige zondaar te zijn. Deze gang drijft uit naar de lijdende Borg en Zaligmaker, Die de straf voor Zijn volk heeft gedragen. De diepere doorleving van eigen vloekwaardigheid doet Hem in Zijn plaatsbekledend werk steeds meer benodigen. Het kruis opnemen heeft ook te maken met *gehoorzaamheid*. In de gang van zo'n

In dit nummer

4 Christus' zorg voor Zijn moeder

8 Herbergzaamheid tonen [1]

11 Daniël en de actualiteit

- 2 Achter de Zaligmaker op de kruisweg
- 3 De levende hoop 8]
- 5 Een preek over schuld aan Israël [3]
- 6 Vreemdelingen en de Bijbel [3]
- 7 Even maar
- 9 Uit vroegere jaren:
Een beroep uit Duitsland
- 10 Preeklezen in de eredienst [13]
- 12 Boekaankondigingen
- 12 Boekennieuws
- 14 Kerknieuws
- 17 Berichten
- 18 Kerkdiensten
- 24 Zondagsheiliging?

De levende hoop [8]

kruisdrager werd het duidelijk: 'Ik ga sterven'. Zo leert de Heere Zijn kinderen gehoorzaamheid om Hem te volgen, zelfs al zou dat betekenen dat ze om Zijns Naams wil moeten sterven.

Verder wijst het dragen van het kruis op het *vreemdelingschap* hier op aarde. De ter dood veroordeelde liet zien: 'Het leven in deze wereld is voorbij'. Zo worden Gods kinderen vreemdelingen op aarde en zien ze uit naar een beter vaderland. Hier beneden is het voor hen niet meer.

Tenslotte ziet het kruis op *verdrukking*. Gekruisigd worden was een zeer zware straf. Het kruis is een beeld van lijden. Zo moet Gods volk een kruis dragen. Jezus een kruis, Zijn volgelingen ook een kruis. Er staat: *zijn* kruis. Het is dus voor ieder van Gods kinderen een persoonlijk kruis. Het gaat om het kruis dat God in Zijn oneindige wijsheid en soevereine leiding oplegt. Dit moeten ze niet slepen, maar *opnemen*. Ze moeten er het nut en voordeel uit halen. Lukas schrijft er het woord *dagelijks* bij. Wat een lessen!

Een verborgen zegen

En volge Mij... Dit betekent navolgen als discipel. Jezus gaat met Zijn kruis door de dood naar het leven. Zo geldt ook voor Gods volk dat in het verlies van hun leven de winst ligt (vers 35). De kruisweg brengt een verborgen rijkdom met zich mee: De Zaligmaker droeg het zwaarste, de vloek van het kruis. Zijn volgelingen dragen het achterste deel van het kruis en ontvangen de zegen.

Op deze kruisweg achter Hem lopen geen zelfverzekerde mensen, maar nederige bedelaars die dagelijks moeten vragen: 'Ai, doe mij steeds Uw wil als heilig eren'. Ze krijgen bij iedere stap de Zaligmaker meer nodig. Deze weg loopt voor Gods kinderen uit op de verheerlijking. Met Hem lijden is ook met Hem verheerlijkt worden. En zo wordt straks hun kruis verwisseld voor de kroon.

Zo wie achter Mij wil komen... Jezus heeft dit gezegd, toen Hij de schare met Zijn discipelen tot Zich riep. Het is een boodschap voor allen die het horen: *Zo wie...* Smeek of de Heere ons een ware volgeling van de Zaligmaker wil maken en ons deze diepe lessen leert. Op Zijn leerschool is nog plaats.

'Het geloof nu is een vaste grond der dingen, die men hoopt'.

Hebreeën 11:1

En tegen alle zonde die in hen woont, zoeken zij de heiliging door Christus' bloed en Geest en hopen op de verlossing uit alle droeve ongerechtigheden. Ja, de levende hoop strekt zich uit tot de volmaaktheid, tot de stad, die fundamenteen heeft, welks kunstenaar en bouwmeester God is. O, die levende hoop kan hen sterken in de strijd en in de tegenheên. Het zal niet altijd duren! 'Wat buigt gij u neder o mijn ziel, en wat zijt gij onrustig in mij? Hoop op God, want ik zal Hem nog loven. Hij is de menigvuldige verlossing mijns aangezichts en mijn God'.

Deze dingen hoopt het volk van God; in één woord alles wat voor tijd en eeuwigheid nodig is, omdat God Zijn volk alle verlossing heeft toegezegd in Zijn Woord. En die hoop doet met lijdzaamheid verwachten, wijl de Heere komt op Zijn tijd. Toch doet die hoop niet lijdelijk neerzitten; integendeel, zij werkt een jagen naar het verkrijgen van het gehoopte goed.

'Ik jaag er naar of ik het ook grijpen mocht, waartoe ik van Jezus Christus ook gegrepen ben', zegt Paulus. Was dat gelovig werkzaam zijn meer onder Gods volk, de hoop zou sterker zijn, en de twijfel meer en meer vlieden. Daartoe is wel allereerst nodig de zonde te haten en te vlieden. Het verlangen naar God en naar de wereld kan toch niet samengaan. Hoe zullen wij dan de Heere verwachten en een levende hoop op Hem stellen, als Hij niet de hoogste plaats in onze harten inneemt?

In die hoop zal er zijn: een sterk pleiten op het toegezegde heil. Het uitstel ervan bezwaart menigmaal. Hoe menigmaal roept de dichter in Psalm 13: 'Hoe lang, hoe lang Heere, zult Gij Uw aangezicht voor mij verbergen? Hoe lang zal ik raadslagen voornemen? Hoe lang zal mijn vijand over mij verhoogd zijn?' Wat droeve zaak als Gods volk zo weinig innige kommer draagt, over het uitstellen van het toegezegde heil. De hoop des geloofs doet de Heere aankleven, en onderzoeken naar de redenen waarom de Heere vertoeft te komen. En toch anderzijds, de ware hoop kan het niet opgeven. Op hoop tegen hoop geloven zij. Al doodde Hij mij, zo zal ik nog op Hem hopen, zegt Job.

Deze hoop is alleen in Gods kinderen. Een onbekeerde heeft geen grond om te hopen. Maar God heeft naar Zijn grote barmhartigheid ons wedergeboren, zegt Petrus, tot een levende hoop. O, grijpe het u eens aan, die nog het ware geloof mist. Werpt uw ijdele hoop weg, die geen grondslag heeft.

ds. G.H. Kersten
Uit: "Meer dan overwinnaars"

(wordt vervolgd)

Het derde kruiswoord

Christus' zorg voor Zijn moeder

Te midden van de strijd tegen alle helse machten en krachten aan het vloekhout des kruises sluit de Heere Jezus Zijn ogen niet. Hij ziet Maria Zijn moeder staan. Zijn ogen vol van innerlijk ontfermen reiken tot de bodem van haar hart. Een zwaard gaat door haar ziel: Is dit nu de weg die haar Zoon moet gaan.

ds. L. Terlouw,
Utrecht

Zie, uw zoon

Christus ziet het en Hij zag haar, maar ook Johannes, de discipel der liefde. Ondanks wat Hij doorworstelt, spreekt Hij met één van Zijn laatste ademtichten tot Zijn moeder: 'Vrouw, zie uw zoon.' 'Vrouw', zo heeft Hij ook tot Maria gesproken tijdens de bruiloft te Kana. Wij zouden er misschien iets denigrerends in horen in onze tijd. Toen was dat niet zo, het is een aanspraak vervuld met Zijn liefde en zorg.

'Vrouw', het scheidt wel afstand. Maria's moedertaak is vervuld. Haar Zoon moet ook nu in deze lijdensweg bezig zijn in de dingen Zijns Vaders en zo vervult Hij tegelijk tot eer van Zijn hemelse Vader, het gebod: eert uw vader en uw moeder.

Maria is inmiddels weduwe geworden en als haar oudste Zoon droeg de Heere Jezus verantwoordelijkheid voor Zijn moeder. Hij kan nu niet meer voor Zijn moeder zorgen zoals tijdens Zijn omwandering op aarde, maar Johannes zal dat doen. De liefde waarmee Christus Johannes liefheeft, zal als uitwerking hebben dat Johannes de opdracht 'Zie uw moeder' zal vervullen. Johannes zal Maria in huis nemen en voor haar zorgen. In die zorg zal Maria door het oog des geloofs de zorgende, bewarende hand van haar Zoon opmerken. Bij voortduur zal ze na Zijn opstanding onder die zorg mogen opmerken: Mijn Zoon ging voor mijn zaligheid die weg. De weg is zwaar voor Maria, maar Hij zorgt voor haar, niet alleen haar Zoon, maar ook haar oudste Broeder. Hij zal niet rusten totdat ze ook daar is waar Hij naar toegaat, terug naar Zijn hemelse Vader. Wat valt ons de weg ook dikwijls zwaar. Velerhande kruis vanwege onze zonde. Waar zoekt u uitkomst? Al onze wegen lopen door eigen

'Jezus nu, ziende Zijn moeder, en de discipel dien Hij liefhad, daarbij staande, zeide tot Zijn moeder: Vrouw, zie, uw zoon. (...) Zie, uw moeder'

Johannes 19:26, 27

schuld dood. De raad van mensen maakt de nood alleen maar groter. Wat kan er een zwaard door de ziel gaan. Waar Hij doorwondt, waar Hij onze wegen laat doodlopen, klinken ook vandaag woorden tot eeuwig behoud: Mijn oog zal op u zijn.

Zie, uw moeder

In de woorden: 'Zie, uw moeder' krijgt Johannes een opdracht van Zijn meester. Als Christus deze woorden spreekt, dan krijgt Johannes liefde, kracht en inzicht om de opdracht te vervullen. Johannes wil en kan niet anders. Hij ontfermt zich over Maria in haar zielsverdriet. Zo blijft er ook vandaag, als Gods woord kracht doet in het leven, niets anders over dan door genade te volgen de weg die Hij wijst.

Van die ure neemt Johannes haar in huis. Het zijne wordt het hare. Hij doet haar delen in de gave die hij ontving van God, materieel en geestelijk. Wie Johannes daarin ook als dienstknecht van God mag ontvangen, ontvangt Christus. In deze zoon, ontvangt Maria haar Zoon terug, het Woord van haar Zoon, Woorden tot zaligheid. In Johannes' huis wordt Christus' moeder blijvend gebracht onder de zorg van Zijn Woord.

Van het kruis klinken niet Zijn laatste woorden tot haar. Dan zou het nog eeuwig kwijt zijn. Maar Zijn Woord zal blijven klinken, zal haar voortleiden, troosten vanuit de enige troost en zal haar doen aankomen op de bruiloft des Lams, eeuwig thuis. Hebt u zo Zijn Woord nodig gekregen? Hongert en dorst u naar dat Woord dat door Zijn Geest zondaren rechtvaardigt om niet? Kunt u niet verder buiten dat Woord? Daarom, als u Christus hier Zijn derde kruiswoord hoort spreken, Hij leeft en Hij spreekt nog. In al uw zielsverdriet, grijpt moed. Krijg Hem toch zo nodig!

Vijfdelige serie over bekend gebleven preken

Een preek over schuld aan Israël [3]

De jonggestorven predikant Robert Murray McCheyne heeft niet alleen de kerk in Schotland mogen dienen, maar zijn preken en gedichten zijn ook de wereld overgegaan en worden in onze tijd zelfs in het Russische taalgebied met stichting gelezen. Hij is velen tot zegen geweest en we mogen geloven dat hij nog spreekt nadat hij gestorven is.

ds. C.J. Meeuse,
Goes

Robert Murray McCheyne

McCheyne werd geboren op 21 mei 1813 en overleed op 29-jarige leeftijd, 25 maart 1843, aan tyfus. Hij diende in de tijd dat in Nederland de Afscheiding plaatsvond. In Schotland ontstond enkele maanden na zijn dood de Free Church of Scotland, waar zijn gemeente te Dundee zich ook bij aansloot. Zijn leven en bekering zijn na zijn dood beschreven door zijn vriend Andrew Bonar, met wie hij ook een reis naar Israël maakte om te onderzoeken of de Schotse kerk mogelijkheden kreeg om onder het Joodse volk te werken. Hij ervoer deze reis, die beschreven is in het boek "De zendingsreis van Robert Murray McCheyne" (Houten, 2001), als een bijzondere zegen, temeer

omdat er in de tijd van zijn afwezigheid een opwekking was in zijn gemeente.

Bonar vraagt in zijn biografie wat de bediening van McCheyne zo gezegend heeft. Hij wijst erop dat het niet zijn bijzondere bezaafdheid, kunstzinnigheid of een andere kwaliteit van hem was, maar dat hij door genade zozeer op zijn Meester leek. Zou iedere predikant hier ook niet naar moeten verlangen?

McCheyne werd door zijn kerk gevraagd zitting te nemen in een comité dat de zending onder de Joden ter hand moest nemen. Met blijdschap gaf hij hieraan gehoor, want hij was er innerlijk van overtuigd dat het een roeping van de kerk is om Gods Woord onder de Joden te prediken.

Nadat hij in 1839 met zijn vriend Bonar een bezoek aan Palestina gebracht had, preekte hij bij zijn terugkeer over de woorden uit Romeinen 1:16: 'Eerst de Jood...! Deze preek is opgenomen in het boek dat Andrew Bonar in 1844 uitgaf: "Robert Murray McCheyne, Memoir and Remains" (herdrukt in 1892 en 1966) en dat in Neder-

land verscheen onder de titel "Het leven en de nagelaten geschriften van Robert Murray MacCheyne" (Arnhem, 1856, Zwijndrecht, 1984, St. Philipsland, 2001; het laatste onder de titel "O Israëls Verwachting"). De preek is als brochure uitgegeven door Lectori Salutem en is bij het Deputaatschap voor Israël te bestellen.

In een inleidend woord spreekt McCheyne over de redenen waarom velen zich schamen voor het Evangelie. Het is hun niet naar de zin. Maar die erdoor wedergeboren zijn, krijgen het lief en begeren te roemen in de Zaligmaker, de Heere Jezus Christus. Zij leren het kennen als 'een kracht Gods tot zaligheid een iegelijk die gelooft, eerst den Jood, en ook den Griek'.

Over die woorden 'Eerst den Jood...' gaat hij dan spreken. Hij noemt vijf argumenten: Het eerste is omdat het oordeel Gods van hen zal beginnen. Hij past dit ook toe op de eigen gemeente en vermaant tijdig onder Christus' vleugelen te leren schuilen.

Het tweede is dat wij alleen navolgers Gods zijn, als wij Israëls belangen ter harte nemen. Hij vraagt de gemeente: 'Als wij met de Geest Gods vervuld zijn, moeten wij dan niet liefhebben gelijk Hij liefheeft? Moeten wij Israël niet in beide onze handpalmen graven en besluiten, dat zij door onze barmhartigheid ook barmhartigheid kunnen verkrijgen?'

Als derde argument noemt hij dat ons een bijzondere deur tot de Joden geopend is. Hij verhaalt hoe hij dit op zijn reis ervaren heeft.

Als vierde argument zegt hij: 'Omdat hun aanneming voor de wereld zal zijn het leven uit de doden.' Hij zegt 'Als Paulus tot de heidenen gezonden wordt, laat Petrus dan ook gezonden worden tot de twaalf stammen, die in de verstrooiing zijn. Laat de zending onder Israël niet de minste plaats bekleden in uw harten; beschouw haar niet als een toevoegsel aan de overige werkzaamheden onzer Kerk, maar laat op de bodem uwer harten en op de banier onzer gezegende Kerk geschreven staan: Eerst de Jood, en beginnende van Jeruzalem'.

Tenslotte wijst hij erop dat er een groot loon aan verbonden is: 'Dan zal het werk Gods in deze tijd meer met kracht worden geopenbaard. De Geest zal over ons ganse land worden uitgestort, zoals over Kilsyth onlangs is gebeurd. Uit al onze kerkgebouwen zullen haat en partijschap gebannen worden, de twist, de naijver zal in een welluidend loflied veranderd worden en onze eigen zielen zullen worden als een wél besproeide hof.'

Vreemdelingen en de Bijbel [3]

Wat kunnen wij leren van het Nieuwe Testament?

In het vorige artikel stonden we stil bij de plaats van andere volken en vreemdelingen in het Oude Testament. Ditmaal letten we op het Nieuwe Testament.

ds. C. Sonneveld,
Krabbendijke

De positie van de vreemdeling in het Nieuwe Testament is niet minder dan in het Oude Testament. Er komt zelfs nog meer ruimte voor hen. De kring van naasten wordt wijd getrokken. Zegt Christus niet: 'Hebt uw vijanden lief...' (Matth. 5:44). Hij zei het trouwens niet alleen, Hij bracht het ook in praktijk. Hij bezocht Samaria, vertelde de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan, genas de knecht van een Romeinse hoofdman, hielp de Kananese vrouw en sprak met Grieken in de tempel.

Het onderwijs van Christus

In Matthéüs 25 gaat de Heere Jezus uitdrukkelijk in op de positie van de vreemdeling. De rechtvaardigen zullen in het laatste oordeel worden gezegend, onder andere omdat zij vreemdelingen hebben geherbergd (vers 35 en 40). De onrechtvaardigen hebben dit nagelaten (vers 45).

In Zijn onderwijs spaarde de Heere Jezus Zijn volksgenoten niet. Kinderen des Koninkrijks zullen worden buitengeworpen, terwijl velen uit de volkenwereld zullen aanzitten met Abraham, Izak en Jakob (Matth. 8:11, 12). Wat moet dit onderwijs van Christus alles ondersteboven hebben gekeerd!

Het sterven van Christus

Ingrijpender nog dan Christus' onderwijs is Zijn sterven. Door Zijn kruisdood op Golgotha zijn de muren afgebroken. Dat geldt allereerst de muur tussen een heilig God en een schuldig mensenkind. Toen Christus stierf, scheurde de voorhang in de tempel. De weg tot het binnenste heiligdom kwam vrij te liggen. Dat geldt ook de muur tussen Israël en de volken. Paulus wijst daarop in Efeze 2:14 en 15. Vreemdelingen van de verbonden der beloften zijn nu nabijgekomen door het bloed van Christus (vs. 13). Zij zijn nu medeburgers der heiligen en huisgenoten Gods (vs. 19).

Op de Pinksterdag wordt dit zichtbaar. Ook Kretenzen en Arabieren horen de grote werken Gods verkondigen, in hun eigen taal nog wel (Hand. 2:11). Velen worden toegedaan tot de gemeente. Het is de gemeente die bestaat uit Joden en heidenen. Daarin neemt de Joodse gelovige nog steeds de plaats in van de eerstgeborene (zie Calvijn op Rom. 11:25, 26).

In die zin blijft er onderscheid. Maar de scheiding is doorbroken! Uiteraard heeft dit spanning gegeven in de eerste christengemeenten (zie Hand. 15:15 en Gal. 2:11-14). Zelfs Petrus moest ervoor ingewonnen worden om bij een Romein aan huis

Ook Kretenzen en Arabieren horen de grote werken Gods verkondigen.
Foto: het eiland Kreta.

Elke keer weer die naam...

te eten en daar Gods Woord te brengen (Hand. 10 en 11).

De gemeente van Christus

Van Christus' gemeente geldt: 'Het zal worden één kudde en één Herder' (Joh. 10:16). Totaal verschillende mensen zitten er naast elkaar. Zij zijn 'van boven' geboren (Joh. 3:3). Hun 'burgerrecht' is in de hemelen (Filipp. 3:20). Daarom zijn zij begerig naar 'een beter vaderland' (Hebr. 11:16). In het herscheppende werk van Gods genade is 'geen Griek en Jood...', maar Christus is alles en in allen' (Kol. 3:11). Allerlei volken zijn in één gemeente verenigd, als één lichaam met vele leden. Niet alle leden zijn hetzelfde, maar zij worden geroepen elkaar te dienen om Christus' wil (1 Kor. 12:12 e.v.).

Dit leven brengt verdrukking mee van de kant van de wereld. Gods kinderen hebben strijd te leveren, geestelijke strijd. Maar deze strijd is slechts van korte duur. Als Christus wederkomt, zal zij voorbij zijn. Dan komen 'de vreemdelingen in de verstrooiing' thuis. En nu al, te midden van de verdrukking, mag de pelgrim zich erin verblijden dat hij deel zal hebben aan de openbaring van Christus' heerlijkheid, zoals hij thans deel heeft aan Zijn lijden (1 Petr. 4:13).

Intussen hebben Gods kinderen ook een taak op aarde. Het is hun opdracht God te dienen en hun naaste om Christus' wil. 'Laat ons goeddoen aan allen, maar meest aan de huisgenoten des geloofs' (Gal. 6:10). In Hebr. 13:2 staat: 'Vergeet de herbergzaamheid niet, want hierdoor hebben sommigen onwetend engelen geherbergd'. De apostel grijpt hier terug op de geschiedenis van Abraham en Lot, die engelen op bezoek kregen. Voor het woord 'herbergzaamheid' of 'gastvrijheid' staat in het Grieks 'filoxenia', letterlijk vertaald: 'liefde tot vreemdelingen'.

Dat hoort dus bij het christenzijn (zie ook Rom. 12:13 en 1 Tim. 5:10), en zeker voor hen die een ambt in de gemeente bekleden (1 Tim. 3:2; Tit. 1:8 en 1 Petrus 4:9). Ware godsvrucht zal blijken in de praktijk van het leven.

Oprechte naastenliefde heeft alles te maken met onze houding ten opzichte van de vreemdeling, binnen de gemeente en erbuiten. Dat is de boodschap van het Nieuwe Testament.

(wordt vervolgd)

Pilatus, elke keer weer in deze lijdensweken hoort u zijn naam. 'Die geleden heeft, onder Pontius Pilatus, is gekruisigd...', zo klinkt het zelfs elke zondagavond uit de apostolische geloofsbelijdenis in artikel vier van de twaalf. De tweede naam van een mens die in deze samenvatting van de kern van het Schriftgetuigenis genoemd wordt. Dat de naam 'Maria', de vrouw die de Zaligmaker het leven gaf, steeds weer uitdrukkelijk wordt beleden, dat begrijpen we. Maar dat de man, die Hem het leven nam, keer op keer wordt genoemd, is dat niet te veel eer? De 'stadhouder' - zo duidt onze Statenvertaling hem aan - over Judéa van 26 tot 36 na Christus. Van hem is bekend dat hij een man was met een onbuigzaam karakter, eigenmachtig en onverbiddelijk, omkoopbaar, gewelddadig; mishandelingen, wreedheden, terechtstellingen zonder voorafgaand gerechtelijk vonnis en harde onverschilligheid worden hem ten laste gelegd. In het jaar 36 - niet zo lang dus na zijn uitgesproken doodvonnis over Jezus - bleek hij niet meer te handhaven en werd hij naar Rome teruggeroepen om zich daar te verantwoorden voor zijn praktijken.

In vraag 38 van ons Troostboek wordt nadrukkelijk deze vraag naar het steeds noemen van de naam van deze heidense rechtsverkrachter gesteld: 'Waarom heeft Hij onder de rechter Pontius Pilatus geleden?' Elke keer klinkt weer die naam tijdens onze eredienst. Waarom toch? Hier zijn verschillende redenen voor. In de eerste plaats wil de kerk al van oude dagen af hiermee uitdrukken, dat het lijden van de Zaligmaker werkelijk gebeurd is. Het is dateerbaar, want toen en toen heeft het plaatsgevonden. Namens keizer Tibérius had hij daar als de procurator van het Romeinse gezag wettige bevoegdheden. Ook al maakte hij daar misbruik van, hij was officieel overheidspersoon.

Antwoord 38 van ons Troostboek noemt echter nog een andere reden. Onze belijdenis onderstreept dat Pilatus rechter was in het grote Romeinse rijk. De Romeinen stonden met hun hoge ontwikkeling en cultuur op een rechtvaardige rechtspraak. Daarom is het Romeinse recht tot op de dag van vandaag het best ontwikkelde recht ter wereld. Wat zegt nu onze belijdenis? Dat Sions Borg door Pontius Pilatus, die rechtsprak binnen dit rechtvaardige rechtsbestel, onschuldig ter dood veroordeeld is. Ten diepste rechtsprekend 'bij de gratie Gods' heeft hij zeker vijf keer getuigd dat hij in deze Misdadiger geen schuld vond. In een officieel proces dat is opgetekend in de analen van de geschiedenis. Het was geen misverstand, geen toevalligheid dat het Lam Gods heilig en onschuldig naar het kruis ging; tot de misdadigersdood veroordeeld werd.

En ons Troostboek zou geen Troostboek zijn als het niet hierbij gelijk de toepassing maakte: 'ons daarmee van het strenge oordeel Gods, dat over ons gaan zou, bevrijdde'. Hij onschuldig rechtens veroordeeld, opdat Zijn doodschuldige Kerk evenzeer rechtens zou bevrijd worden. Pilatus, de rechtsverkrachter, heeft - in Gods onbevattelijk bestel - dus alles te maken met Gods recht dat zijn loop moest hebben. Hebt u dit recht lief gekregen? Onder het 'rechtvaardige oordeel Gods' wordt in de eerste vraag van het stuk der verlossing al hartelijk gebogen. Artikel vier - met de naam Pilatus - zij u zo tot troost! Omdat u weet van dit 'strenge oordeel Gods' over u.

v. A.

Herbergzaamheid tonen:

gastopvang en pleegzorg [1]

‘Janette van 11 jaar is een vrolijke, drukke meid. Ze kan zichzelf niet goed vermaken. Ze heeft ADHD. Nu ons gezin groter wordt, hebben we het gevoel dat Janette te veel van onze energie vraagt. We zijn alleen maar druk om haar bezig te houden. Dat geeft veel irritatie bij de andere kinderen en tussen ons. We willen graag even op adem komen.’

Deputaatschap DMZ,
projectgroep Jeugd-
hulpverlening
J. de Waard

Op allerlei manieren kunnen ouders grote zorgen ervaren in de opvoeding in hun gezin. De zorgen kunnen zo groot worden dat thuis blijven wonen voor een jongere niet meer goed mogelijk is. Het is te begrijpen dat ouders hun kind dan in een gezin willen hebben, waarin sprake is van een Bijbelse opvoeding. In twee artikelen willen we hieraan aandacht besteden. In dit eerste artikel zullen we ons richten op het Bijbelse woord “herbergzaamheid”. In het vervolgartikel zullen we aandacht besteden aan gastopvang en pleegzorg. Beide artikelen bedoelen we voor alle ouders. Waarom voor alle ouders? Het is toch genoeg dat ouders die zorgen hebben dit weten? Toch zeggen we met nadruk alle ouders.

Herbergzaamheid

Zowel in het Oude als Nieuwe Testament wordt duidelijk dat herbergzaamheid een christelijke roeping is. De Bijbel kan niet misverstaan worden, als het gaat om de zorg voor de opvang van onze naaste. Ella werd geherbergd door de weduwe in Zarfath. Over vreemdelingen wordt in het Oude Testament veel geschreven en ook dan is de toonzetting duidelijk: het volk Israël dient oog te hebben voor vreemdelingen. De profeten bestraffen het volk vaak, omdat het hieraan geen gehoor geeft. De vraag van Kaïn of hij zijns broeders hoeder is, krijgt op geen enkele wijze de goedkeuring van de Heere. In Matthéüs 25 zegt de Heere Jezus

Het is pijnlijk dat het regelmatig niet lukt om een kind opvang te bieden in een reformatorisch gezin.

Zelf dat het herbergen van vreemdelingen hoort bij de christelijke roeping. Daarom beveelt Paulus de gemeenten ook ernstig aan: ‘Tracht naar herbergzaamheid’ (Rom. 12). En: ‘Vergeet de herbergzaamheid niet’ (Hebr. 13).

Wat zijn vreemdelingen? Een eerste reactie op deze vraag zal zijn, zeker op dit moment met de vluchtelingenstromen: Mensen uit het buitenland die hier hun toevlucht nemen. Het is waar: dat zijn vreemdelingen, die om allerlei redenen en met verschillende bedoelingen naar ons land komen. Toch moeten we het breder definiëren. Een vreemdeling is iemand die we niet kennen, aan wie we vreemd zijn. In de Bijbel wordt het vreemdeling zijn ook vrijwel altijd verbonden met nood. Het is iemand die in nood verkeert, een veilig onderkomen zoekt, uitkijkt naar iemand die hem wil herbergen. Een vreemdeling is dus iemand die van elders komt, die we (meestentijds) niet kennen en die in nood verkeert.

Dan komt het dus al een stuk dichterbij. De ouders van Janette leven met Janette in een kerkelijke gemeente. Lang niet iedereen kent dit gezin. Men weet wel dat dit gezin er is, maar iemand kennen, is wat anders. Er is nood in dit gezin, nood bij Janette. Het is dan zo schrijnend (zeker in het licht van: ‘tracht naar herbergzaamheid’) dat het regelmatig onmogelijk is om een herberg voor kinderen en jongeren als Janette te vinden.

Janette verblijft in een gastgezin. Helaas niet in een reformatorisch gezin. In dat rooms-katholieke gezin komt de Bijbel niet op tafel en is de zondagsinvulling zo anders, dat Janette in steeds grotere verwarring komt. Eigenlijk gaat het na acht weken niet meer in het gastgezin en komt Janette weer thuis. Echter, ook dat gaat niet meer.

De onzekerheid is bij Janette zo groot geworden dat ze in een pleeggezin geplaatst moet worden. Er is een pleeggezin beschikbaar, maar ook dat heeft een andere achtergrond. Het is evangelisch. De ouders van Janette hadden al grote zorgen; ze zijn er niet minder op geworden.

Het is zo pijnlijk dat het heel regelmatig niet lukt om een kind opvang te bieden in een reformatorisch gezin. Daarom zeiden we in het begin ook: deze artikelen gelden alle ouders, geldt eigenlijk iedereen. De ouders met zorgen over hun kind én de ouders (en anderen) die voor deze kinderen en jongeren en hun ouders iets willen en kunnen betekenen, die herbergzaam willen handelen.

(wordt vervolgd)

Een beroep uit Duitsland

'De schipper hees de zeilen en wij stevenden de Zuiderzee op.'

De vader van de volksschrijver L. Penning was predikant van de Christelijke Afscheiden Gemeente te Landsmeer. In 1862 arriveerde een beroepsbrief uit Bunde (Duitsland). Penning schreef erover in zijn autobiografie "Uit mijn leven".

De brievenpost bracht een brief. Ik meen dat er veertig cent voor port moest worden betaald, en mijn moeder, die een zorgzame en secure huishoudster was, keek heel zuinig. Vier dubbeltjes – men moest het niet uitvlakken. Een dozijn van zulke brieven zou de hele begroting hopeloos in de war hebben gebracht.

Het was een beroepsbrief, en zulke brieven kunnen in het gezinsleven van een predikant kritieke uren brengen. De gemeente echter was gerust. De dominee zou toch niet naar dat ver gelegen dorp gaan – naar Bunde? De plaats lag niet eens in Nederland. Zij lag over de grenzen; in Oost-Friesland, koninkrijk Hannover. Maar men kon toch niet weten. Er werd verteld dat de dominee sterke banden voelde aan die zwakke Bunder gemeente, en de kerkenraad vond dat een traktement van f 600,- toch te laag was. Het traktement zou verhoogd worden, f 800,- en geen cent minder!

Het klonk mijn trouw zorgende moeder als muziek in de oren. Het zou een grote verruiming geven in het huisgezin, en mijn broer Gerrit, die fier als een koningszoon

door het dorp liep als de vlijtige moederhanden een nieuw stuk in de doorgesleten knieën van zijn broek hadden gezet, zou weer een nieuw pak kunnen krijgen. f 800,-! En de beroepende gemeente te Bunde had het traktement op f 450,- bepaald! Het was een woestijn in financieel opzicht! En hier bloeide de oase! Doch mijn moeder durfde er bij haar man niet op aan te dringen om daarom te blijven. Zij deinsde ervoor terug - had de Heere niet meer dan één zegen? Zo vervulde zij haar roeping als predikantsvrouw, maar dat ze vurig hoopte hier te blijven en niet te gaan naar een volk welks zeden zij niet kende en welks taal zij niet verstond, is niettemin waar. Zij had het dorp lief gekregen. Doch wat zou mijn vader doen?

Er kwam hoog bezoek in onze pastorie. De hypotheekhouder, die f 7000,- hypotheek op kerk en pastorie had gegeven. Hij was ongehuwd. God had hem rijk met aardse middelen bedeeld, en hij was een man die met een blijmoedig hart kon geven. 'Dominee', zei hij, 'ik hoop van harte dat u hier blijft. Heeft u een bijzondere wens, zeg het dan, en ik zal doen wat ik kan.'

'Mijnheer', antwoordde mijn vader, 'u heeft een hypotheek ten laste van onze gemeente. Haal er de pen door!' Dat was toch een kras voorstel. Zevenduizend gulden, het was een kapitaal in die tijd. Mijnheer dacht er enige ogenblikken over na. Toen zei hij met een resoluut gebaar van zijn handen: 'Dominee, ik zal het doen, mits u bedankt voor Bunde.'

Het was het zielkundige moment. Mijn vader stond op. Die hypotheek woog hem zwaar op het hart. Hij legde de handen op de schouders van de koopman en zei met een bewogen sten: 'Laat er mij nu buiten! Hier ligt een schoon werk voor u te doen, waarvan u nimmer berouw zult hebben. Nog op uw stervenssponde zal het uw ziel verkwikken dat u dit voor de Heere mocht doen.'

Mijn vader had de overwinning behaald. De koopman schold de hypotheek kwijt. 'Maar nu hoop ik toch temeer dat u zult bedanken', zei de koopman met grote nadruk. De weg lag anders. Mijn vader had er een harde strijd mee; toen werd het hem duidelijk dat hij naar Bunde moest vertrekken. Op een traktement van f 450,-! Het afscheid viel mijn vader zwaar; de gemeente kleefde hem aan. Maar hij sterkte zich in God en was verzekerd dat een nieuwe werkkring hem riep. Hier was een daad des geloofs. Er was geen vrijheid van eredienst in het koninkrijk Hannover.

Het was een beroepsbrief, en zulke brieven kunnen in het gezinsleven van een predikant kritieke uren brengen.

Het was mogelijk dat niet de kansel maar de gevangenis hem wachtte. En er schoot niets anders over dan het lutherwoord: 'Hier sta ik; ik kan niet anders; God helpe mij, Amen.'

Zo bevonden wij ons dan op dat turfschip, op die oude schuit, die al ons hebben en houden bevatte. De schipper hees de zeilen en wij stevenden de Zuiderzee op. De schipper keek naar de lucht. 'We krijgen een stevige bries', zei hij. De zee stond onstuimig; er werden schuimkoppen gezien. Zo dreven wij daarheen, een onzekere toekomst tegemoet. En ik wierp een laatste, weemoedige blik in de richting van het dorp, waarvan mijn kinderhart zo node scheidde!

Preeklezen in de eredienst [13]

In onze gemeenten worden ouderlingen regelmatig geroepen voor te gaan in leesdiensten. Dat kan een hele strijd betekenen. Het opzien kan groot zijn, want preeklezen geschiedt voor het aangezicht des Heeren. Aan een aantal ervaren ouderlingen hebben we enkele vragen voorgelegd, o.a. over de eerste preek die gelezen werd, over herinneringen aan een onvergetelijke dienst, en over goede raad aan jonge broeders.

Een oud-ouderling

Op zondag 12 april 1980, dat is nu dus ruim 35 jaar geleden, hoorde ik dat ik de volgende zondag moest lezen. Ik kan mij dit nog goed herinneren. Ik schrok hiervan erg en dacht: hoe zal dit toch gaan? Van thuis had ik wat boeken van Wulfert Floor meegekregen; ik lees nu nog in zijn onlangs uitgekomen dagboek. Ook las ik preken uit de serie "Uit den schat des Woords", toen onder redactie van dr. C. Steenblok en ds. G.H. Kersten, preken van verschillende van onze dominees en van Smijtegelt. De eerste preek die ik moest/mocht lezen was van ds. W.C. Lamain, over Johannes 21:6-14, uit zijn boekje "Op de zee van Tibérias". Ds. Lamain heb ik dikwijls horen preken. Zijn brieven vanuit Amerika in De Saambinder heb ik altijd graag gelezen. In de week voordat ik voor de eerste keer lezen moest, was het zoeken en vragen. De Heere heeft het gelukkig wél gemaakt. Er was aandacht, dat voelde ik, hoewel ik dit niet goed kon begrijpen. Met veel indrukken en overleggingen kwam ik terug bij de broeders.

Ik koos steeds een preek waarin ik mijzelf kon vinden. Het waren preken van onze dominees en van de bij ons bekende oud-vaders. De lengte van de preken vond ik geen hoofdzaak, maar wel belangrijk. Om de tijdsduur van een leesdienst in acht te nemen, is het aan te bevelen een preek te lezen waarvan het aantal woorden beperkt blijft tot ongeveer 5000. Iedere ambtsbroeder kan ik aanraden de preek thuis twee- of driemaal hardop te lezen.

Een onvergetelijke preek die ik een keer gelezen heb, was van wijlen ds. H.A. Minderman over Zefanja 3:12: 'Maar ik zal in het midden van u doen overblijven een ellendig en arm volk; die zullen op den Naam des HEEREN betrouwen'. Het is nu 35 jaar geleden dat ik die preek met innig vermaak heb mogen lezen en nu ik oud geworden ben, moet ik meer en meer inleven wat Paulus schrijft in Romeinen 7:24: 'Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezès doods?'

Elke preek die gelezen wordt, dient vanzelfsprekend Schriftuurlijk te zijn, niet en nooit iets uit ons, maar alles alleen uit Hem. Ook moet daarin verklaard worden de weg des Heeren Die Hij met Zijn volk gaat. De toepassing is echt nodig.

In de gemeente die ik dienen mocht, deden alle ouderlingen bij toerbeurt een gebed in de consistorie; zij brachten bij beurten de dominee naar de preekstoel. Toen bestond de gewoonte dat, als het leesdienst was, de dienstdoende ouderling de dienst leidde tot aan de gemeentezang na het grote gebed. Deze ouderling deed dus ook het grote gebed. Daarna las een andere ouderling de preek. Ik vond dit een goede gewoonte. Het doen van een gebed én het lezen van een preek is nogal veel.

Tegen de gemeente die een preek aanhoort zou ik willen zeggen: verwacht het niet van de man op de preekstoel die met lood in de schoenen daarop geklommen is, maar bidt de Heere of Hij in het midden mag zijn en dat er mensen bekeerd zouden mogen worden. Ook dat er hoorders ontdekt mogen worden wie ze van nature zijn en blijven.

Toch heb ik het voorgaan altijd graag gedaan. De Heere verzoene alle tekorten en zegene het gelezene.

Ik heb vele jaren als ouderling mogen dienen. 'Ik heb gedwaald als een verloren schaap. Zoek Uw knecht' (Ps. 119:176).

(slot)

Daniël en de actualiteit

Winterconferentie Werkgroep voor Studenten, vrijdag 22 januari

Hij had de hoogste opleiding, de meest luxe kamers, een goed verstand en veel talenten. Maar tussen de andere studenten bleef hij een buitenbeentje. Later werd Daniël een van de grote profeten.

Petra Hooglander-Bijvank,
Gouda

Ds. W.A. Zondag geeft op de winterconferentie van de Werkgroep voor Studenten naar aanleiding van Daniël 1 tips voor het studentenleven. "Heb de wetenschap niet te hoog staan; de vrees des Heeren is immers het beginsel. Studeer je alleen voor dit leven, dan ben je arm. Vraag waartoe je dit mag doen." "Je kunt je soms net zo slim als Calvijn voelen. Maar bescheidenheid en wapening zijn nodig. Kijk uit wat je leest: eerst de goede wijn, van vertrouwde schrijvers, daarna de mindere."

Actualiteit

"De eerste zes hoofdstukken van het Bijbelboek Daniël zijn even bekend als de laatste zes onbekend." In zijn lezing wil ds. A. Moerkerken juist de onbekende hoofdstukken naar voren halen. "De daar beschreven visioenen moeten we zien tegen de achtergrond van hoofdstuk 2, een belangrijk hoofdstuk in het Oude Testament. De monsters die Daniël uit de zee ziet komen, wijzen heen naar dezelfde wereldrijken als de metalen van het beeld uit Nebukadnézars droom."

De leeuw met vleugels die Daniël (in hoofdstuk 7) ziet, is het aftakelende Babylonische rijk. Daarna komt een beer met drie ribben in zijn bek, het wrede rijk van de Meden en de Perzen. De luipaard met vier koppen is Alexander de Grote, wiens rijk in vier stukken uiteen viel. Het laatste beest is moeilijk te omschrijven: verschrikkelijk, sterk, met tien hoornen en een kleine hoorn. Volgens Calvijn is dit Julius Caesar, maar het zou ook Antiochus IV Epiphanes kunnen zijn, die in de 2e eeuw voor Christus de tempel te Jeruzalem ontheiligde en er een altaar voor Jupiter/Zeus oprichtte dat de 'gruwel der verwoesting' genoemd werd.

Ds. Moerkerken: "Opvallend dat Nebukadnézars en Daniël dezelfde rijken zien, maar waar de een glans en schittering ziet, ziet de

ander monsters. Zo zien een werelds mens en een kind van God dezelfde actualiteit heel anders."

Toekomend

In het Nieuwe Testament wordt twee keer naar Daniëls vergezichten verwezen. "Maar opmerkelijk genoeg in de toekomstige tijd! De Heere Jezus zegt in Matth. 24:15: *Wanneer gij zult zien de gruwel der verwoesting, waarvan gesproken is door Daniël, de profeet, staande in de heilige plaats...* Velen denken dat die gruwel in het jaar 70 gekomen is, toen de tempel verwoest is. Maar misschien is er nog een diepere vervulling en komt er ooit nog zo'n gruwel in de kerk, een laatste openbaring van de antichrist." De algemene tekenen van de eindtijd zijn nu intenser dan ooit. De visioenen van Daniël klinken ook door in het beest dat Johannes in Openbaring 13 uit de zee ziet komen: een beest met zeven koppen, tien hoornen, lijkend op een luipaard, met berenpoten en een leeuwenbek. Het beest uit de aarde maakt zoveel propaganda voor dit beest, dat de hele wereld het gaat aanbidden. "In Johannes' tijd kon dat nog niet echt, maar nu zijn de omstandigheden er rijp voor. Het beest van de aarde geeft een merkteken aan ieder die Christus niet toebehoort. Het is angstaanjagend en we zien de contouren. Volg het nieuws maar goed en leg de Schrift ernaast." "Gelukkig is het boek met Gods raadsbesluiten niet in handen van de draak of van een van de beesten, maar in handen van het Lam."

Symbolisch

Ds. Moerkerken wil voorzichtig zijn met het aanwijzen van profetieën, blijkt bij de vragen na de pauze. Zo wil hij 'de bekering van Israël', een bijzonder teken van de eindtijd, niet concreet invullen. "Ik geloof niet in een duizendjarig vreedrijk na de Wederkomst of in een aardse vervulling van Oudtestamentische beloften in de staat Israël." Hij gelooft daarentegen wel "dat er in de laatste dagen, tussen Pinksteren en Wederkomst, veel joden tot God bekeerd zullen zijn. Maar waar dat is en of dat al gedeeltelijk gebeurd is?..."

"Een teken aan je rechterhand en je voorhoofd ziet volgens mij op de heerschappij van het beest in het handelen en het denken." Ook het getal 666 wil hij symbolisch zien, als het hoogste wat de mens met al zijn wetenschap bereiken en ontdekken kan. "Het blijft gissen wat het precies is. De Heere zegt tegen Daniël: *Verzegel dit boek*. Sluit het maar. Misschien weten we het in het einde."

De lezingen beluisteren en/of de enquête invullen?

<http://www.werkgroepstudenten.nl/conferenties/>

Zomerconferentie:
D.V. 16 en 17 september 2016

Boekenaankondigingen

“Woorden van wijsheid voor vaders” en “Woorden van wijsheid voor moeders”, ds. A. Schot; uitg. De Banier – Apeldoorn; ISBN 978 94 6278 1702 resp. 978 94 6278 1719; elk 108 pag. en € 9,95.

Het eerste boekje is een bijdrage voor vaders die om Bijbelse raadgevingen verlegen zijn. In het andere wordt een uitwerking gegeven van wat Gods Woord moeders die een grote plaats in ieders leven innemen, aanraadt en afraadt.

“Obadja en de vreze des Heeren”, ds. B.A. Ramsbottom. Uitg. Pro Lectori, 10 pag.; gratis verkrijgbaar bij Pro Lectori, Klaproos 18, 9363 LK Marum, T (0594) 643202, e-mail: info@prolectori.nl.

De zesde preek in de prekenreeks “Bethel Pulpit”. Het betreft een uit het Engelse vertaalde preek over 1 Koningen 18:3. Ds. Ramsbottom (1929) is predikant binnen de gemeenten van de Gospel Standard Strict Baptists (in de lijn van Philpot).

“In Elspeet. Hoe het Veluwe hart van de Biblebelt veranderde”, Huib de Vries; uitg. De Banier – Apeldoorn; ISBN 978 94 6278 1917; 272 pag.; € 14,95.

Dit boek biedt een beeld van de ontwikkeling van een geïsoleerd gehucht tot een van de welvarendste dorpen van Nederland en het toeristisch hart van de Biblebelt. Op dorpsniveau illustreert dit boek de gang van de gehele gereformeerde gezindte.

“De opdracht”, Mirjam Schippers; uitg. De Banier – Apeldoorn; ISBN 978 94 627 81788; 207 pag.; € 9,95.

Deze young adult roman, met als doelgroep jongeren vanaf 15 jaar, is het debuut van de schrijfster die aan de pabo studeert.

“Het pad door de zee”, Arna van Deelen; uitg. De Banier – Apeldoorn; ISBN 9789462781825; 165 pag.; € 9,95.

Dit boek voor kinderen van 10 jaar en ouder is het debuut van deze schrijfster, die een voorliefde heeft voor historische verhalen.

“Een eeuwig verbond met God – Persoonlijke overdenking, verootmoediging en vasten”, Thomas Boston; uitg. Den Hertog – Houten; ISBN 978 90 331 2733 5; 190 pag.; € 19,90.

Vijf overdenkingen over een onbekend bijbels thema. Nog niet eerder uit het Engels vertaald.

“Wendt u naar Mij toe – Behoud, serie Lichtdragers”, Thomas Boston e.a.; uitg. Den Hertog – Houten; ISBN 978 90 331 2703 8; 128 pag.; € 4,90.

Geschenkboekje met troostvolle en bemoedigende stukjes, die wijzen op de enige weg tot behoud. Deze korte stukjes worden afgewisseld met natuurfoto's in kleur.

“Vaste grond – Geloof, serie Lichtdragers”, Maarten Luther e.a.; uitg. Den Hertog – Houten; ISBN 978 90 331 2704 5; 128 pag.; € 4,90.

Dit deeltje bevat een selectie van citaten uit het werk van kerkvaders, reformatoren, puriteinen en anderen. De stukjes worden afgewisseld met natuurfoto's in kleur.

“Gebed en lofzang – Het lied van koning Hizkia”, Johannes Calvijn; uitg. Den Hertog – Houten; ISBN 978 90 331 2724 3; 94 pag.; € 12,50.

Vier preken over Jesaja 38:9-22. Het zijn bijbels gefundeerde lessen over beproeving in tegenslag en ziekte.

“De Heidelbergse Catechismus – Toegelicht voor eenvoudigen in 52 preken”, ds. G. van Reenen; uitg. Den Hertog – Houten; ISBN 978 90 331 2716 8; 690 pag.; € 59,50.

Dit is de tiende druk van de Catechismusverklaring van de hand van ds. G. van Reenen, 80 jaar diens overlijden.

“Mijn schapen horen mijn stem”, J.C. Ryle; uitg. Den Hertog – Houten; ISBN 978 90 331 2721 2; 90 pag.; € 11,90.

In drie traktaten beschrijft Ryle het wezen, de voorrechten en de zekerheid van een ware christen naar aanleiding van Johannes 10:27 en 28.

“Paspoort van het Koninkrijk – Over de betekenis van de Heilige Doop”, ds. P. de Vries; uitg. Den Hertog – Houten; ISBN 978 90 331 2719 9; 87 pag.; € 9,90.

In dit boek wordt in kort bestek onderwijs gegeven over de Heilige Doop. Geschikt voor met name (jonge) ouders.

Boekennieuws

Avondmaalspreken

Deze acht preken ter voorbereiding op en nabetrachting van het Heilig Avondmaal zijn uitgesproken door vijf predikanten, waarbij opvalt dat twee van hen jonger zijn dan veertig jaar. (Onze gemeenten tellen momenteel slechts drie predikanten onder de veertig jaar).

Ook opvallend is dat het boek geen voorwoord of iets dergelijks bevat. In plaats daarvan is het Formulier om het Heilig Avondmaal te houden, opgenomen, iets wat me overbodig lijkt. Iedere lezer zal toch wel een Psalmboek hebben waarin

"Avondmaalspreken",
ds. B.J. van Boven
e.a.; uitg. De Rams-
hoorn, Goes, ISBN
9789461150769;
192 blz.; € 17,50.

dit formulier is opgenomen. In plaats van deze tien bladzijden kan bij een herdruk beter een preek die tijdens een avondmaalsbediening is gehouden, worden opgenomen: bijvoorbeeld de avondmaalspreek over de Grote Verzoending van ds. A. Verschuure.

De preken zijn alle acht in begrijpelijke taal geschreven, niet alleen voor avondmaalgangers, maar voor heel de gemeente. Ook kinderen en jongeren worden regelmatig aangesproken. Ds. G.H. Kersten ("In het voetspoor der vaders", blz. 157) schrijft dat het Heilig Avondmaal voor al het levendgemaakte volk is. Deze acht preken geven - terecht - nadrukkelijk aan dat het Heilig Avondmaal bedoeld is voor hen die, hoe zwak en bestreden ook, de noodzaak van het reinigend bloed van Christus in hun hart gevoelen. Als de behoefte aan de Middelaar niet gekend wordt, kan men niet met vrucht aan het Avondmaal deelnemen. Ds. B.J. van Boven schrijft naar aanleiding van Psalm 22 over "de ware disgenoten". In deze voorbereidingspreek wordt opvallend veel en heel onderwijzend gebruik gemaakt van de kanttekeningen. In zijn nabetrachtingspreek over Psalm 23:2 legt hij sterk de nadruk op de Woordverkondiging. De staf, de stok en de weide zien op de prediking. Ook de wateren wijzen op het eeuwig Evangelie. Ds. A.T. Huijser behandelt in zijn preek over 2 Korinthe 13:5 in drie bladzijden het eerste punt, terwijl het derde punt, heel begrijpelijk, acht pagina's telt. Bij velen is juist het eerste punt erg lang. Heel mooi wordt het verschil uitgelegd tussen geloofs-

zekerheid en geloofsvertrouwen. In zijn preek over Hooglied 2:16 en 17 wijkt hij beargumenteerd af van de kanttekening. Onderwijzend is de uitleg over "de bergen van Bether" (= scheiding). Wat zijn er veel bergen van scheiding, die Gods kinderen verwijderen van de Zaligmaker. De voorbereiding in de advent van ds. J.J. Tanis beschrijft de Doorbreker uit Micha 2. De doorbreker is de sterke ram, de (bel)hamel van de kudde. De Doorbreker (Christus) wordt zo nodig voor de zwakke schaapjes. Ds. Verschuure beschrijft in zijn preek over de Grote Verzoending heel treffend de tobber in de weg van heiligmaking. Ten slotte schrijft ds. S.W. Janse een heldere preek over Zondag 30. Alle acht preken zijn zeer geschikt voor leesdiensten, maar zeker ook voor persoonlijk gebruik.

B. Agteresch,
Capelle aan den IJssel

"Psalmen", Commen-
taar op Psalm 42-75,
dr. J. Douma; uitg.
Brevier, Kampen;
ISBN 978 94 91583
469; 368 blz.;
€ 29,90.

Psalmen", Commentaar op Psalm 42-75

De auteur is emeritus hoogleraar ethiek en evangelistiek aan de Theologische Universiteit van de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt te Kampen. Na zijn emeritaat legde hij zich toe op de uitgave van publicaties over de boeken van het Oude Testament. Het hier te bespreken boek is het tweede deel van een meerdelig commentaar op de Psalmen en gaat over de Psalmen 42-75. Douma heeft als opzet gekozen eerst de eigenlijke uitleg te geven, vaak van elk vers afzonderlijk. Daarna wordt een algemeen thema besproken, dat ontleend wordt aan de inhoud van de betreffende psalm. Vervolgens wordt de lijn getrokken van het Oude naar het Nieuwe Testament. In de vierde plaats krijgt de betekenis van de tekst voor onze tijd aandacht. Ten slotte wordt de keuze van de uitleg in gesprek met de aangehaalde bronnen verantwoord.

Commentaren kun je verdelen in soorten. Er zijn er die vooral ingaan op de taalkundige aspecten van de tekst. Andere commentaren zijn gericht op de historische en godsdienstige context waarin een Bijbelboek ontstond. Weer andere willen theologische lijnen trekken vanuit de tekst. Ook hebben uitleggers van de Bijbel de bedoeling de teksten praktisch toe te passen op de eigen tijd, op de mens zoals hij in allerlei verbanden leeft. Zo is er binnen de christelijke traditie een reeks commentaren verschenen die teksten vooral verbinden met persoonlijk geestelijk leven. Douma verenigt diverse trekken van genoemde mogelijkheden.

De uitleg die de auteur biedt is puntig, met veel oog voor verbanden en de indeling van de Psalmen. Dat laatste is niet altijd eenvoudig omdat in een Psalm vaak een geleidelijke gedachtenontwikkeling waarneembaar is.

Waardevol is de aandacht voor de algemene thema's. Op deze wijze kun je de teksten doorvertalen naar de grotere bijbels-theologische verbanden. Zo vraagt Douma zich af waarom in de liederen van de Korachieten het woord "God" meer voorkomt dan het woord "HEERE".

De auteur doet veel moeite de Psalmen in hun oorspronkelijk oudtestamentisch kader op te vatten. Hij zal niet snel aanstonds vanuit het Nieuwe Testament interpreteren. Maar nadat hij zo goed geluisterd heeft naar de eerste betekenis trekt hij vervolgens wel de lijn naar het Nieuwe Testament en tast hij af hoe de tekst in dat licht spreekt. In dit verband is hij terughoudend met het spreken over rechtstreeks Messiaanse voorzeggingen binnen de Psalmen, bijvoorbeeld in Psalm 45.

De bespreking van de betekenis van de Psalmen in de huidige tijd is over het algemeen beknopt. Puntsgewijs zet de auteur allerlei aspecten van geloof en leven in het licht van een psalm. De veelzijdigheid hierin is voorbeeldig en maakt duidelijk hoe actueel deze liederen van Israël blijven. Aan het slot van de bespreking van elke psalm gaat de auteur het gesprek aan met andere commentatoren. Daarbij zijn oudere commentaren, maar ook meer recent werk.

Douma heeft zich breed georiënteerd. Dat is een waarborg voor de inhoud van dit deel van zijn Psalmencommentaar. Voor persoonlijk onderzoek van Gods Woord en voor meer theologische aanwending, bijvoorbeeld met het oog op de prediking, is hier veel te vinden.

B. van Ojen,
Zeist

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Aalst: ds. G. van Manen te Elspeet;

Te Ouddorp en Zwolle:

ds. A.T. Huisser te Sliedrecht.

Bedankt:

Voor Barendrecht: ds. A. Schot te Nunspeet;

Voor Ridderkerk-Slikkerveer:

ds. P. van Ruitenburg te Chilliwack (Canada);

Voor Scherpenisse:

ds. A.T. Huijser te Sliedrecht.

GTD-AVOND 'ALS DIAKEN MEE OP HUISBEZOEK'

Op vrijdag 4 maart zal in de kerk van de Geref. Gemeente te Woerden een zgn. Gerichte Toerustingsavond voor Diakenen (GTD) gehouden worden. Ds. L. Terlouw zal deze avond spreken over het onderwerp "Als diaken mee op huisbezoek".

De avond zal om 19.30 uur aanvangen. Graag ontvangen we uw aanmelding via tel. 0348-489900 of www.deputaatschapdmz.nl

AMBTJUBILEUM OUDERLING S. VAN STEENSEL TE GOUDSWAARD

In een bijeenkomst op zaterdagmorgen 13 februari werd het 50-jarig ambtsjubileum van de voorzitter van de kerkenraad, ouderling S. van Steensel, herdacht. Na de opening las ouderling Van Kralingen een meditatie van ds. H. Hofman sr. naar aanleiding van Jesaja 42 vers 4. Daarna werd het herdenkingsboekje 'Kerkje aan de dijk' vanwege het 75-jarig bestaan van de Gereformeerde Gemeente in Goudswaard gepresenteerd. Het eerste exemplaar werd aangeboden aan ouderling Van Steensel. Hierna richtte de consulent ds. A. Vermeij het woord tot de jubilaris. Hij sprak naar aanleiding van 1 Timotheüs 1 vers 12. *'En ik dank Hem, Die mij bekrachtigd heeft, namelijk Christus Jezus onzen Heere, Dat Hij mij getrouw geacht heeft, mij in de bediening gesteld hebbende.'* Ds. Vermeij bedankte ouderling Van Steensel voor zijn inzet en wees op de trouw van de Heere. Ook sprak hij zijn vrouw en kinderen toe.

Na een goedverzorgde lunch was er 's middags gelegenheid voor de gemeentelieden en overige belangstellenden om broeder Van Steensel de hand te drukken. Hier werd ruim

gebruik van gemaakt.

Zondagmorgen 14 februari werd in de morgendienst in verband met bovenstaand jubileum door ouderling T.C. van Kralingen een preek naar aanleiding van Deuteronomium 32:9-12 van ds. G. van Reenen gelezen.

Namens kerkenraad Geref. Gemeente Goudswaard,
A.C. Visser, scriba

VERSLAG VERGADERING CLASSIS UTRECHT 15 JANUARI 2016 TE ZEIST

Namens de roepende kerk van Nieuwer ter Aa opent de consulent ds. L. Terlouw de vergadering op de gebruikelijke wijze. De tijdelijk preses memoreert het overlijden van oud-ouderling P. Baas in Zeist. Hij meldt de ambtsjubilea van:

- Oud. J. H. Doeven, 40 jaar ambtsdrager in Utrecht en Houten;
- Oud. H. Mudde 40 jaar ambtsdrager in Opheusden;
- Oud. J. Kroon, 25 jaar ambtsdrager in Woerden.

In Houten mocht J. Jonker herdenken dat hij 25 jaar organist mocht zijn.

Ds. C. G. Vreugdenhil is bij toerbeurt preses. De kerkenraad van Waardenburg heeft de classis verzocht om ds. M. Mondria emeritaat te verlenen. Met instemming van de deputaten art. 49 DKO wordt aan ds. M. Mondria op de meest eervolle wijze emeritaat verleend met ingang van 1 april 2016. Ds. Mondria heeft ruim 42 jaar de gemeente Waardenburg en de classis Utrecht gediend. De voorzitter spreekt hem hartelijk toe. 'Een voorrecht dat u zovele jaren het Woord Gods hebt mogen verkondigen. De Heere stelle ook in de emeritaatsperiode de verkondiging van Zijn Woord tot rijke zegen.' Hierna wordt ds. Mondria toegesproken door ds. G. Clements als deputaat art. 49 DKO. Ds. Clements memoreert de bevestiging door ds. A. Vergunst n.a.v. Jes. 51:7. Ds. J. J. van Eckeveld vertolkt een bijna 40-jarige samenwerking in de classes. Ds. Mondria spreekt vervolgens een kort dankwoord en wordt door de broeders toegezongen uit Psalm 102 vs. 16. Er komt enige wijziging in de consulentenschappen. Ds. J. J. van Eckeveld wordt consulent van Opheusden en ds. L. Terlouw van Mijdrecht.

Bij de verkiezing van afgevaardigden naar de P.S. Noord-West op 21 april a.s. worden gekozen de predikanten: J.J. van Eckeveld; G. M. de Leeuw; P. Mulder en L. Terlouw en de ouderlingen: J. H. Doeven; J. H. Mauritz; J.A. van de Poel en J. Willemssen.

Uit de verkiezing van eerste scriba blijkt ouderling J. H. Mauritz te zijn gekozen. Er is een verslag uitgebracht door de catecheet die namens de classis de catechese verzorgt voor mensen met een verstandelijke beperking. De classis heeft met dankbaarheid kennisgenomen van dit werk en wenst br. A. Hoogerwerf Gods zegen toe.

De jaarrapportage van de classis commissie 'Leidsche Rijn' over 2015 wordt besproken. De classis neemt met waardering kennis van het vele werk dat door de Classicale Commissie en de werkgroep verricht is. De verschillende werkzaamheden mochten in het achterliggende jaar voortgang vinden. De classis is de vele vrijwilligers erkentelijk voor hun inzet. Daarbij wordt ook genoemd het werk van C. van Haaften. In het voorjaar 2015 heeft evangelist/toeruster G. Baan werkzaamheden verricht. Onder zijn leiding is gezocht naar nieuwe mogelijkheden om de mensen in de Leidsche Rijn te bereiken. In de voortgangsrapportage worden drie punten aan de classis voorgelegd.

1. Aandacht voor vrijwilligers. De classis besluit om het tekort aan vrijwilligers onder de aandacht te brengen van de gemeenten in onze classis. Er komt een stukje voor de kerkbodes en een profielschets waar de kerkenraden mee kunnen werken.
2. Benoeming veldwerker. De CEC meldt het vertrek van Van Haaften en het feit dat evangelist Baan vanwege de groei van het werk in Alkmaar niet meer beschikbaar is. Voor de aansturing van verschillende taken en de uitvoering van het werk in de wijk is een veldwerker nodig die drie á vier dagen per week beschikbaar is. De benoeming zal plaatsvinden in nauwe samenwerking met het deputaatschap Evangelisatie. De classis stemt in met dit voorstel. Het houdt in dat de gemeenten jaarlijks ca. € 10.000,- of € 1,- per lid/dooplid extra moeten bijdragen.
3. Toekomstige huisvesting. Er zijn voor nemens om in de directe omgeving van De Hoeksteen een kerkgebouw en een wooncentrum voor ouderen te realiseren. Nog niet

duidelijk is welke gevolgen dit heeft voor het evangelisatiewerk. De CEC zal daarover in gesprek blijven met de kerkenraad van de gemeente Utrecht en het wooncentrum. De preses onderstreept het belang van het evangelisatiewerk en spreekt de wens uit dat het zaad van het Woord gestrooid mag worden en zondaren tot Christus geleid mogen worden.

De classicale commissie Buitenlandse Kerken brengt verslag uit van de werkzaamheden in het jaar 2015. Ds. G. M. de Leeuw en oud. J. Willemsen hebben kerkvisitatie verricht in Carterton (NZ). Er wordt in Carterton uitgezien naar een eigen herder en leraar. Voor 2016 zijn er weinig toezeggingen van gastpredikanten. De kerkenraad doet een dringend beroep op de classis-predikanten. Naast de grote afstand is ook het feit dat er in de Engelse taal gepreekt moet worden een belemmering. De classis zal de rector van de Theologische School vragen of er een student enkele zondagen in Carterton kan voorgaan.

De consulent van de gemeente Randburg (ZA) geeft een verslag van de bespreking met de Gereformeerde Gemeente in Nederland (GGN) te Silverton (Pretoria). Een poging tot nadere samenwerking tussen beide gemeenten is niet gelukt.

In Randburg (ZA) zal binnenkort kerkvisitatie worden gehouden. Vijf predikanten hopen dit jaar Randburg te dienen.

Eén van de classisgemeenten heeft een voorstel ingediend tot erkenning van elkaars attestaties met de Gereformeerde Gemeenten in Nederland, zoals we dat ook kennen met de Oud Gereformeerde Gemeenten. Dit voorstel wordt ter bespreking doorgestuurd naar de Particuliere Synode.

Besloten wordt dat op 30 mei 2016 een ambtsdragersbijeenkomst wordt gehouden rond het thema Verbond en doop. Er wordt vandaag ook onder jonge echtparen in onze gemeenten gesproken over de grond van de kinderdoop. Voorgesteld wordt om naast aandacht voor het Bijbelse fundament van de kinderdoop ook handvatten aan te reiken aan kerkenraden voor het pastorale gesprek. Tijdens de rondvraag deelt ds. G.M. de Leeuw mee dat op 2 maart 2016 de nieuwe kerk in Opheusden geopend zal worden. Namens de gemeente Utrecht deelt ds. L. Terlouw mee dat in het wooncentrum voor ouderen in Leidsche Rijn nog appartementen beschikbaar zijn. Ook gemeenteleden uit de regio zijn welkom.

Namens de gemeente Zeist vraagt ds. Van Ekeveld aandacht voor de brief van de Theologische School waarin kerkenraden van vacante gemeenten opgeroepen worden om een zondag vrij te houden voor de studenten die mogen propuneren.

De volgende classicale vergadering zal gehouden worden op 8 april of 7 oktober 2016. Roepende kerk is de gemeente Opheusden. Ds. W. Visscher sluit de vergadering op de gebruikelijke wijze.

J. H. Mauritz, scriba

VERSLAG VERGADERING CLASSIS AMSTERDAM 20 JANUARI 2016

Namens de roepende kerk van Leiderdorp opent ds. G. Heijkamp de vergadering op de gebruikelijke wijze.

Hierna memoreert hij het overlijden van twee oud-ambtsdragers van de gemeente Lisse. In oktober overleed Willem Willemsen in de leeftijd van 77 jaar. Hij heeft de gemeente eerst 10 jaar als diaken mogen dienen en daarna 11 jaar als ouderling. In november overleed Jan Gijsbertus Grinich in de leeftijd van 89 jaar. Hij mocht de gemeente 39 jaar dienen in het ambt van ouderling.

G.J. van Pijkeren mag de gemeente van Enkhuizen 25 jaar dienen als ouderling. In november herdacht de gemeente van Enkhuizen haar 150-jarig bestaan en heeft daar in een herdenkingsdienst bij stilgestaan. Er is ook een herdenkingsboek geschreven dat binnenkort gepresenteerd wordt.

Het moderamen bestaat uit: ds. G.J.N. Moens, preses; ds. G. Heijkamp, assessor-preses; J.W. van Dijke, quaestor; P.H. van Dorp, assessor; C. Vonk Noordegraaf, scriba,

Van het CGO is een brief ontvangen waarin wordt meegedeeld dat de ambtsdragerscursus over ouderenzorg mogelijk in het najaar gehouden zal worden. Dit voorjaar zullen in samenwerking met het deputaatschap Kerkrecht twee cursusavonden worden verzorgd, nl. op 15 maart over kerkelijke rechtspraak en tucht en op 15 april over huwelijksproblemen en kerkelijk handelen.

De verslagen van de kerkvisitaties gehouden op 9 december 2015 te Leiderdorp en Katwijk worden voorgelezen. Hieruit blijkt dat het ambtelijk werk in de gemeenten zijn voortgang mag hebben en dat er sprake is van getrouwe opkomst tijdens de kerkdiensten en een goede offervaardigheid. De werking van Geest en Woord mag nog worden waargenomen, maar het uitzien is naar meer geopenbaarde vruchten. Het jaarbericht van de Commissie van Advies van Cedrah wordt door bestuurder T.A. Stoop nader toegelicht. In het afgelopen jaar is er een identiteitsprofiel opgesteld, gericht op klanten, medewerkers en vrijwilligers. Dit profiel is goedgekeurd. In de zorg is veel gaande en dat vraagt

“

Vraag: Waarom werd onze Middelaar Christus genoemd?

Antwoord: Onze Middelaar werd Christus genoemd omdat Hij bovenmate met de Heilige Geest was gezalfd. Hij was, zowel in de staat van Zijn vernedering als van Zijn verhoging, apart gezet en volledig met alle gezag en bekwaamheid toegerust om de ambten van profeet, priester en koning van Zijn kerk uit te oefenen.

DE GROTE CATECHISMUS
VAN WESTMINSTER

Overgenomen uit 'Gewogen Woorden',
Thera Tanis-Baars/prof.dr. A. Baars, de Banier Uitgeverij

voortdurende aandacht en aanpassing. Financieel zijn er geen directe problemen, de lichte zorg is door het overheidsbeleid verminderd en de zware zorg toegenomen. Er wordt in samenwerking met andere instanties gewerkt aan een wilsverklaring voor ouderen waarin zij aangeven van welke instelling zij zorg willen als ze niet meer wilsbekwaam zijn. Met Vrienden van Cedrah vindt er overleg plaats over betrokkenheid bij alle locaties en wordt er gesproken over 'vriendencommissies' per locatie. Naar aanleiding van het jaarbericht wordt nog gevraagd of de wilsverklaring breed beschikbaar kan worden gesteld binnen de gemeenten en of het instellen van vriendencommissies per locatie ook inhoudt dat er geormerkte gelden per locatie kunnen worden gegeven. Beide vragen worden positief beantwoord. Ook in het Jaarrapport 2015 van de Raad van Advies Sirjon wordt gesproken over de opgetreden veranderingen in de zorg. De overheid wil dat zorgbehoevenden zo lang mogelijk thuis blijven wonen. Alleen zij die constante zorg of toezicht nodig hebben, komen voor verblijf in een zorginstelling in aanmerking. Het gewijzigde beleid ten aanzien van de zorg heeft ook invloed op de bouw- en verbouwprojecten, waardoor er diverse aanpassingen plaatsvinden. Bij Sirjon is op basis van een eerder goedgekeurd Identiteitsdocument een

actieplan opgesteld. Aan de hand van dit plan 'Doorleefd dienen en doorleefd delen' vinden er gesprekken met medewerkers en cliënten plaats.

Diaken J. den Breejen die namens classis Amsterdam zitting heeft in de Raad van Advies van Sirjon heeft hiervoor bedankt. In zijn plaats wordt M.L. Koole benoemd en P.H. van Dorp als secundus aangewezen.

De beide evangelisten G. Baan en J. Krijgsman geven een overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen op hun post in het afgelopen jaar. Op verschillende wijzen wordt geprobeerd om buitenstaanders met het Woord des Heeren in contact te brengen. Mede dankzij de inzet van veel vrijwilligers vinden daartoe diverse activiteiten plaats. Vanwege leeftijd en ziekte vallen er mensen af en daardoor zijn er ook steeds weer nieuwe vrijwilligers nodig. Deze aanvulling baart zorgen. Uit de verslagen blijkt dat het evangelisatiewerk moedige, maar daarnaast ook teleurstellende ervaringen kent.

Vanuit de Classicale Evangelisatiecommissie wordt gemeld dat C. van Leenen is gestopt als coördinator voor de post te Amsterdam, hij zal nog wel doorgaan met het verzorgen van boekbestellingen ten bate van het evangelisatiewerk. Er wordt nog een nieuwe coördinator gezocht. Ook binnen de CEC is aandacht besteed aan de werving van vrijwilligers. De aftredende leden worden herbenoemd.

De gemeente Enkhuizen heeft de bekostiging van het schoolvervoer als agendapunt ingediend. De kosten voor het vervoer van kinderen met de bus naar de basisschool worden nu nog door de burgerlijke gemeente vergoed. De gemeenteraad stemde hiermee in met één stem meerderheid. Voor vervolgonderwijs gaan de kinderen naar de Pieter Zandt scholengemeenschap en het Hoornbeek College. Om deze reiskosten te kunnen betalen worden gezinnen vanuit de diaconale kas ondersteund, waardoor de financiële buffer van de diaconie slinkt. Als de burgerlijke gemeente de subsidie stopt, wat niet denkbeeldig is, dan is er een acuut probleem. Uit de bespreking blijkt dat deze zaak in meer gemeenten zorgen baart. Er wordt besloten dit agendapunt door te zenden naar de a.s. vergadering van P.S. Noord West.

Naar deze vergadering van P.S. Noord West op 21 april worden naast de beide predikanten ds. G. Heijkamp en ds. G.J.N. Moens, in alfabetische volgorde de volgende ouderlingen als afgevaardigden

gekozen: K. Brandemann, J.W. van Dijke, G. Hoogendoorn, A. Lindhout, G.J. van Pijkeren en C. Vonk Noordegraaf.

De gemeente van Lisse wordt aangewezen om de volgende classis bijeen te roepen. Ouderling Van Dijke sluit de vergadering op de gebruikelijke wijze.

VERSLAG VERGADERING CLASSIS BARNEVELD 22 JANUARI 2016 2016

Opening. Namens de roepende kerk van Kootwijkerbroek opent ds. G. Beens de vergadering op de gebruikelijke wijze.

De volgende gebeurtenissen worden gememoreerd.

Ermelo. Ouderling A.C. Duifhuizen mocht gedenken dat hij 25 jaar als ambtsdrager de gemeente van Ermelo heeft gediend, 2 jaar als diaken en 23 jaar als ouderling. Op 17 januari 2016 is na een ernstige ziekte overleden Adriaan Lobbezoo in de leeftijd van 82 jaar. Hij diende de gemeente als diaken van januari 1986 t/m december 1997.

Elspeet. J. de Weerd was op 20 juli 2015 25 jaar als vaste organist aan de gemeente verbonden.

Kootwijkerbroek. Diaken A. Top was 40 jaar diaken op 2 november 2015.

Nijkerk. In augustus 2015 diende ouderling W. de Jong 25 jaar in het ambt van ouderling.

Rhenen. Op 24 september 2015 mocht J. van Appeldoorn gedenken 50 jaar koster te zijn. Ter gelegenheid hiervan is hij benoemd tot lid in de Orde van Oranje Nassau. Diaken I.J. van den Nieuwendijk is op 3 december 2015 op 70-jarige leeftijd plotseling overleden. Hij was diaken vanaf 6 augustus 2000. Hij was tevens voorzitter van de classisdiakenen.

Scherpenzeel. Op 21 november 2015 was diaken L. Vogelaar 12 ½ ambtsdrager. Op 25 november was ouderling W.J. Kroneman 45 jaar ambtsdrager.

Uddel. Op 2 augustus 2015 is oud-diaken Frederik van Heteren overleden in de leeftijd van 74 jaar. Hij heeft de gemeente 5 jaar als diaken gediend, van 1986-1991. W.J. den Otter was in november 2015 35 jaar ouderling, 10 jaar in Ridderkerk en 25 jaar in Uddel. Op 2 augustus 2015 was het 100 gelede dat de gemeente van Uddel werd geïnstitueerd.

Moderamen. Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses ds. B.J. van Boven, assessoren ds. G. Beens en ds. H. van der Heiden, scriba oud. K. Karels, quaestor oud. J.M. van Koeveringe. *Sirjon.* Het jaarrapport wordt in bespreking gegeven. Het is verblijdend dat het onderwerp 'identiteit' ruime aandacht in het rapport krijgt die het ook verdient.

Oud. E. van Veldhuizen van Ede wordt

voorgedragen om een nieuwe zittingsperiode plaats te nemen in de Raad van Advies.

Brief van een classisgemeente. De kerkenraad van een van de classisgemeenten vraagt om advies inzake het verschijnsel van de overdoop. Een minderjarig dooplid uit die gemeente heeft zich laten overdopen en uit huisbezoeken blijkt dat meerdere jongeren met vragen over de overdoop bezig zijn. De dogmatische aspecten van de kinderdoop en de overdoop zijn duidelijk. Daarover gaat de vraag niet. Wel ziet de kerkenraad zich geplaatst voor de vraag hoe kerkrechtelijk te handelen met doopleden, zowel meerderjarige als minderjarige, die zich laten overdopen. De kerkenraad geeft in overweging om deze problematiek, in verband met het landelijke karakter, als een instructie door te sturen naar de Particuliere Synode Oost, die deze zomer vergadert, evenals de Generale Synode later dit jaar. In de bespreking van de brief blijkt dat het onderwerp, de zorg, brede herkenning geeft. Het is een grote zorg dat sommige jongeren erover denken zich over te laten dopen. Zij willen er niet van weten dat dit een ernstige zonde is. In prediking en pastoraat dient dit ook als een ernstige zonde aangemerkt te worden. Uit de vergadering wordt verder nog opgemerkt dat het onderwerp wat breder bezien zou moeten worden. Benadrukt werd dat het van groot belang is dat in prediking, catechese en pastoraat er voldoende aandacht is voor vorming en toerusting van de gemeente. Een deel van de problematiek is dat er door verschillende gemeenten verschillend mee wordt omgegaan. Besloten wordt de vraag door te sturen naar de Particuliere Synode.

Raad van Advies sbo-scholen te Ede.

Oud. B. Paanstra die namens de classis deel uitmaakt van de Raad van Advies van de sbo-scholen te Ede deelt mede deze functie te willen beëindigen. In diens plaats wordt benoemd oud. D. van Asselt uit Elspeet.

Verkiezing afgevaardigden naar de Particuliere Synode Oost op 12 mei 2016 te Barneveld-Centrum. Als predikantafgevaardigden worden gekozen: ds. B. Labee, ds. P. Melis, ds. F. Mulder en ds. D. de Wit. Als ouderlingafgevaardigden worden gekozen: A.C. Duifhuizen, K. Karels, J.M. van Koeveringe en H.A. Soetendaal.

Volgende classisvergadering. De volgende classisvergadering zal worden samengeroepen door Nijkerk. De datum daarvoor is 10 juni 2016 of, als er geen punten zijn, vrijdag 9 september 2016.

K. Karels, scriba

Berichten

LANDELIJKE DAG VAN DE EVANGELISATIE TE GOUDA

Elk jaar wordt op de eerste zaterdag van maart de landelijke dag van de evangelisatie gehouden. Dit jaar op zaterdag 5 maart in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Gouda. Het thema is: 'Wat moet ik zeggen? In gesprek met onze onkerkelijke naaste.' 's Morgens zal de voorzitter van Deputaatschap Evangelisatie, ds. B. Labee, op dit thema ingaan vanuit Gods Woord. Ook presenteren we de nieuwe toerustingsbrochure 'Een leesbare brief'. 's Middags zal evangelist A. van Setten met ons nadenken over het voeren van gesprekken met moslims. Ook zal de Landelijke Werkgroep Jeugdevangelisatie (LWJ) de nieuwe werkmap voor de Kinderbijbelclubs presenteren, dit keer rondom het leven van Abraham. Zowel in het ochtend- als in het middagprogramma worden er een zestal workshops gegeven. In de lunchpauze is brood en soep te koop. Het ochtendprogramma begint om 10.00 uur, om 14.15 uur sluiten we de dag af. Er is een kindercrèche en ook zal er een doventolk aanwezig zijn.

BIJENKOMST VOOR JONGEREN IN JERUZALEM

Op zaterdag 19 maart organiseert het Deputaatschap voor Israël een bijeenkomst voor jongeren die in Israël studeren of werken. Locatie: de Scottish Guesthouse bij de Schotse St. Andrew's Church in Jeruzalem, David Remez street 1. De bijeenkomst vangt aan om 16.30 uur en omvat uitwisseling, informatie over het werk van het Deputaatschap en over de Joodse wereld. De bezoekers wordt een dinerbuffet aangeboden. Deelname aan de bijeenkomst is gratis, opgave is gewenst: tel 0348-489929 (kantoor in Nederland), 054-4208519 (fam. Dekker) of mail: info@boardforisrael.nl. Zondag 20 maart wordt in de Schotse kerk een Nederlandstalige kerkdienst gehouden waarin ds. D. de Wit hoopt voor te gaan. Aanvang 16.30 uur. Hier zijn de jongeren die de bijeenkomst zaterdag bezochten weer welkom, maar ook personen of groepen die Israël bezoeken.

ZGG ZOEKT ONDERWIJSVRIJWILLIGERS!

Heb jij een afgeronde Pabo-opleiding, affini-

teit met zending en ben je beschikbaar voor het cursusjaar 2016-2017? Dan is deze functie misschien iets voor jou! Kijk op www.zgg.nl/onderwijsvrijwilliger voor meer informatie. Je kunt ook bellen naar 0348-489950.

ZANGAVONDEN

Genemuiden

(Samen)zangavond op vrijdag 4 maart, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Genemuiden, Taghof 3, m.m.v. mannenkoren Salvatori en Harpe Davids. Leiding: ds. C. Hogchem. Collecte t.b.v. MAF Nederland.

Krabbendijke

Zangavond op zaterdag 5 maart, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Krabbendijke, m.m.v. jubilerend gemengd koor Sursum Corda, aldaar, samengesteld mannenkoor Zeeland. Orgel improvisatie. Leiding ds. C. Sonneveld. Collecte t.b.v. deputaatschap Bijzondere Noden.

Middelharnis

Koor- en samenzangavond op zaterdag 12 maart, aanvang 19.00 uur, in de Sionkerk van de Geref. Gemeente te Middelharnis, Landbouwweg 2, m.m.v. het Ridderkerks Mannenkoor en het jongerenkoor Elad uit Elspeet. Opening, meditatie en sluiting door ds. S. Maljaars. Collecte voor bouwfonds Geref. Gemeente Middelharnis.

Rijssen

Koor- en samenzangavond op zaterdag 12 maart, aanvang: 19.00 uur, in de Tabernakel te Rijssen, Veeneslagen 107, m.m.v. het Noordermannenkoor. Opening en sluiting door ds. J. van Laar. Collecte voor "Helpende Handen".

ZOMERKAMPENXTRA: STAFLEDEN GEZOCHT

Voor de zomer 2016 hebben we weer een aantal vakanties georganiseerd voor jongeren met extra begeleiding. De vakanties zijn (bijna) volgeboekt, maar we zoeken nog enkele stafleden (mannen en vrouwen). Help ons als staflid om voor hen een fijne vakantie te organiseren. Kijk op www.zomerkampenxtra.nl/stafleden voor meer informatie en meld je aan.

Wil je als deelnemer nog mee met een van

onze vakanties? Er zijn nog plaatsen vrij voor de vakanties in Malberg 2 (17-23 jaar) en (beperkt) Malberg 1 (21-29 jaar). Kijk op www.zomerkampenxtra.nl voor meer informatie.

RONDWANDELING DOOR AMSTERDAM

Op zaterdag 12 maart is er weer een rondwandeling door het centrum van Amsterdam onder leiding van dhr. C. Hotting. Kosten: € 10,- per deelnemer, gezin met kinderen onder de 12 jaar: € 25,-. Opbrengst is o.a. voor de evangelisatiepost Bij Simon de Looier. Tel. 0228-317447/0610790406. Start om 10.00 uur bij centraal station, einde om 12.30 uur Bij Simon de Looier.

JAARVERGADERING VERENIGING HERKENNING IN VEENENDAAL

Jaarvergadering van de reformatorische vereniging voor weduwen en weduwnaars van 50 jaar en ouder 'Herkenning' op zaterdag 5 maart, aanvang: 10.30 uur, in de Adventkerk van de Geref. Gemeente te Veenendaal, Vijftien Morgen 51. Sluiting: 16.00 uur. Lunchpakket meebrengen. Iedereen die tot deze doelgroep behoort is hartelijk welkom. Info: 0318-461244.

“

Vraag: Hoe oefend Christus het ambt van Profeet uit?

Antwoord: Christus oefent het ambt van Profeet uit door aan de kerk, door middel van Zijn Geest en Woord, door alle eeuwen heen de hele wil van God wat betreft onze opbouw en zaligheid te openbaren. Dit gebeurt zowel in de oudtestamentische als in de nieuwtestamentische bedeling.

DE GROTE CATECHISMUS
VAN WESTMINSTER

Overgenomen uit 'Gewogen Woorden',
Thera Tanis-Baars/prof.dr. A. Baars, de Banier Uitgeverij

Kerkdiensten

ZONDAG 28 FEBRUARI 2016

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 9.00 en 15.00 uur ds. W.J. Karels; Alblas-serdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. A.A. Brugge; Arnhem 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Barendrecht 9.30 uur ds. H. Brons en 15.00 uur stud. E.J. Boudewijn; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Beekbergen 19.00 uur ds. A.A. Brugge; Berkenwoude 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Bodegraven 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 19.00 uur ds. L. Terlouw; Borssele 9.30 uur en 18.00 uur ds. C. Harinck en 14.00 uur ds. D.W. Tuinier; Boskoop 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Brakel 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 19.00 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Delft 17.00 uur ds. M. Golverdingen; Deventer 19.00 uur ds. B. Labee; Dinteloord 14.30 uur stud. J.B. Huisman; Doetinchem 18.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Ede 9.30 (H.D.) en 15.30 uur ds. M. Joosse; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 15.00 uur ds. A. Schreuder; Enter 9.30 en 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Goudswaard 10.00 en 18.00 uur ds. J.S. van der Net; 's-Gravenhage 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. S.W. Janse; 's-Gravenzande 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Herkingen 10.00 en 18.00 uur stud. M.H. Schot; Hilversum 16.00 uur stud. W. Mouw; Hoedekenskerke 14.30 uur ds. C. Sonneveld; Hoogvliet 18.00 uur ds. H. Brons; Houten 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Kampen 9.30 en 15.30 uur ds. J. IJsselstein; Kamperland 14.00 uur ds. G.J. Baan; Kapelle-Biezellinge 10.00 uur (H.D.) ds. A.J. de Waard en 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Katwijk aan Zee 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Klaas-waal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 18.00 uur ds. A.J. de Waard; Krabben-dijke 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruiningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Bredeweg; Leerdam 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Leiderdorp 18.30 uur ds. G.J.N. Moens; Lelystad 19.00 uur ds. J. IJsselstein; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. G.J.N. Moens; Marknesse 17.00 uur ds. K. Boeder; Meeuwen 18.00 uur ds. W.J. Karels; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 18.30 uur

ds. G.J. Baan; Middelharnis 18.00 uur ds. J. van Belzen; Mijdrecht 15.30 uur ds. P. Mulder; Moer-kapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naald-wijk 15.30 uur ds. W. Harinck; Nieuw-Beijerland 9.30 uur ds. A. Vermeij; Nieuwer ter Aa 15.30 uur ds. A. Verschuure; Nieuwerkerk 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. J. van Belzen; Nieuwe-Tonge 15.00 uur stud. M.H. Schot; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Nisse 14.30 uur ds. A.J. de Waard; Oostburg 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Oostkapelle 18.00 uur ds. R.A.M. Visser; Oostvoorne 10.00 en 16.00 uur ds. W. Silfhout; Opheusden (in Ger. Gem. in Ned.) 12.00 en 19.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur stud. E.J. Boudewijn; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur ds. K. Boeder; Oude-Tonge 10.00 en 18.00 uur stud. J.B. Huisman; Poederoijen 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. Gunst; Poortugaal 9.30 uur ds. C. Neele; Puttershoek 10.00 en 14.30 uur ds. S. Maljaars; Rheden 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G. Pater; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. J.W. Verweij; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Rotterdam-Alexanderpolder 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. H. Paul en 19.00 uur ds. J.B. Zippro; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 uur ds. J. Mijnders en 14.30 uur ds. G. Pater; Rotterdam-Zuidwijk 16.00 uur ds. M.J. van Gelder; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 10.00 en 16.00 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Sint Annaland 18.30 uur ds. S. Maljaars; Sint Philipsland 9.30 en 15.00 uur stud. J. de Kok; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 15.00 uur ds. F. Mulder; Spijkenisse 10.00 uur ds. M.J. van Gelder en 18.30 uur ds. W. Silfhout; Sprang-Capelle 9.30 en 16.30 uur ds. M. Karens; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 14.30 uur ds. J. van Laar; Tricht-Geldermalsen 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Schot; Urk 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. C. Hogchem; Utrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. G.J. Baan; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. D.W. Tuinier; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W.A. Zondag; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. S.W.

Janse; Yerseke 9.30 (H.A.) en 14.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. J.J. van Eckeveld; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 9.30 uur ds. M. Golverdingen en 15.30 uur ds. H. Brons; Zwolle 15.00 uur ds. G. van Manen;

DINSDAG 1 MAART 2016

Opperdoes 19.30 uur (H.D.) ds. G. Heijkamp; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. J. van Belzen; Uddel 19.30 uur ds. J. van Laar;

WOENSDAG 2 MAART 2016

Aalburg 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 14.30 en 19.00 uur (Biddag) ds. M. Karens; Amsterdam 14.30 en 19.00 uur (Biddag) ds. B. Labee; Barneveld-Zuid 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Benthuizen 19.30 uur (zendingsdienst) ds. G.J.N. Moens; Delft 14.30 en 19.30 uur (Biddag) ds. G.W.S. Mulder; Dirksland 10.00 en 19.00 uur (Biddag) ds. K. Boeder; 's-Gravenzande 15.00 (H.D.) (Biddag) en 19.30 uur ds. H.A. van Zetten; Herkingen 14.30 en 19.00 uur (Biddag) ds. J.M.D. de Heer; Hoogeveen 19.30 uur ds. A. Schreuder; Kamperland 14.30 en 19.00 (Biddag) uur ds. S.W. Janse; Leiderdorp 19.30 uur ds. J.J. van Eckeveld; Melissant 14.30 en 19.00 uur (Biddag) ds. C. van Ruitenburg; Middelburg-Zuid 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Middelharnis 9.30 uur (Biddag) ds. J.M.D. de Heer en 19.00 uur ds. S. Maljaars en 14.30 uur ds. S. Maljaars; Nieuwer ter Aa 14.30 en 19.30 uur (Biddag) ds. A. Verschuure; Nieuwe-Tonge 14.30 uur ds. A.J. Gunst en 19.00 uur (Biddag) stud. M.H. Schot; Nunspeet 19.30 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 14.30 uur (Biddag) ds. G. Pater en 19.00 uur ds. G.J. van Aalst; Opheusden (ingebriukname kerkgebouw) 19.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Oud-Beijerland 9.30 (Biddag) en 18.00 uur ds. M. Joosse; Ouddorp 14.30 (Biddag) en 19.00 uur ds. G. van Manen; Oudemirdum 14.00 (Biddag) en 19.00 uur ds. C. Hogchem; Oude-Tonge 14.30 (Biddag) en 19.00 uur ds. F. Mulder; Rijssen-Noord 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Scheveningen 14.30 (Biddag) en 19.30 uur ds. R. Kattenberg; Soest 15.00 en 19.30 uur ds. W. Visscher;

DONDERDAG 3 MAART 2016

Apeldoorn 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. W. Silfhout; Meeuwen 19.30 uur ds. J. van Belzen; Naaldwijk 19.45 uur ds. L. Blok; Opheusden 13.45 uur ds. G.M. de Leeuw; Rijssen-Zuid 13.15 uur (huw.bev.) ds. A. Schreuder; Rilland-Bath 19.30 uur ds. A. Schot; Urk 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Waarde 19.30 uur ds. D.W. Tuinier; Westkapelle 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Westzaan 19.30 uur ds. G. van Manen;

VRIJDAG 4 MAART 2016

Rijssen-Zuid 14.30 uur (huw.bev.) ds. A. Schreuder; Tricht-Geldermalsen 14.30 uur (huw.bev.) ds. P. Mulder;

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 28 FEBRUARI 2016

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 17.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Psychologenpraktijk
Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

Bij o.a.: ADHD · angst · burn-out · depressie · faalangst · fobie · gedragsproblemen · identiteitsproblemen · lichamelijke spanningsklachten · negatief zelfbeeld · onzekerheid · opvoedingsproblemen · paniek · piekeren · PDD-NOS · relatieproblemen · slaapproblemen · somberheid · spanning · stress · syndroom van Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:

T 0180 - 42 69 55
E info@psychbrouwer.nl
I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

In de knop gebroken

Reformatische vereniging voor ouders bij wie tijdens de zwangerschap of kort na de geboorte kind(eren) zijn overleden
www.indeknopgebroken.nl tel. 06 - 49 499 499

ES Vakanties

Vakanties in eigen sfeer

Voordelig met het hele gezin in eigen sfeer naar zon, water en bergen?
Vanaf € 495,- per week staat uw **stacaravan in Oostenrijk** klaar.
Nederlandstalige kerkdiensten en animatieteam voor jong en oud.
Info: www.es-vakanties.nl
of bel: 055 3030083.

Advertenties

In verband met het vertrek van de huidige koster is de Gereformeerde Gemeente te 's-Gravenhage per 1 mei 2016 op zoek naar een

KOSTER

Wij verwachten van een koster dat hij/zij een vriendelijk gastheer/gastvrouw is die gemeentelieden en gasten het gevoel geeft van harte welkom te zijn in het kerkgebouw. Het takenpakket omvat in de eerste plaats het begeleiden van de zondagse erediensten en de dagelijkse zorg voor het gebouw.

Daarnaast is de koster het aanspreekpunt en de coördinator voor alle doordeweekse activiteiten. Niet alleen valt hierbij te denken aan het zaalgebruik door de eigen commissies en verenigingen, maar ook de zaalverhuur aan derden en het faciliteren van eenvoudige catering.

De gemeente beschikt over een ruime kosterwoning die bij de kerk is gelegen. Het geschatte benodigde aantal uren per week is 24.

Verdere informatie over de functie en de arbeidsvoorwaarden kunt u opvragen bij de voorzitter van de kerkenraad, de heer A. van Mourik.

Telefoon: 0174-290010 E-mail: avmourik@euronet.nl

Voor een zorgzame begeleiding

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel
Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

KOSTHUIS (2 ruime zolderkamers)
aangeboden per september 2016
voor 2 vriendinnen in Gouda, **dichtbij**
PABO en station. Bel voor meer info:
06-54205245.

Dringende oproep:

Per direct gezocht:

Personen die voor langere tijd,
2 kinderen van 5 en 2 jaar in hun
ouderlijk huis, 6 dagen per week
willen verzorgen.
Het betreft een ondernemersgezin in
de gemeente Ede, waarvan de moeder
is overleden.

Leeftijd bij voorkeur: 25-35 jaar

Inlichtingen: tel. 06 - 53 55 60 42

HERHAALDE OPROEP

Voor de hbo-opleiding van de CGO zoeken we met ingang van het cursusjaar 2016-2017 docenten voor de vakken

Vakdidactiek en Ethiek

Van de te benoemen docenten wordt verwacht dat zij de Bijbel en de Drie formulieren van Enigheid onderschrijven en behoren tot de Gereformeerde Gemeenten.

Informatie over deze vacatures kunt u vinden op de website: www.cgo.nu

Neem voor inlichtingen contact op met de heer W.M. van der Wilt, directeur hbo-opleiding. Tel. 010-4510560.

Sollicitaties met c.v. kunt u tot uiterlijk 10 maart a.s. richten aan de directeur, Paradijsselpark 21, 2904 PA Capelle a/d IJssel of per e-mail aan wmvanderwilt@cgo.nu.

CURSUS GODSDIENSTONDERWIJS

3 DAGEN SAUERLAND Speciaal voor jullie!

MAANDAG 6 JUNI T/M WOENSDAG 8 JUNI

Gezellig 3 dagen op reis met onze vrienden en vriendinnen met een verstandelijke beperking met deze reis gaan mee:

Ds. C. van Krimpen en organist Pieter Heykoop
reisleider Wim van der Hoek

voor alle reizen geldt: Deo Volente

Margrietstraat 30, 4401 EZ Yerseke | Tel. 0113-573681
Mob. 06-22296733 | info@burgtours.nl | www.burgtours.nl

busexcursiereizen

vaarvakanties

vlieguren

samenzangreizen

themareizen

fietsvakanties

ORGELBOUW ADVIES COMMISSIE

een betrouwbare partner!

- NIEUWBOUW
- RESTAURATIE
- OVERPLAATSING
- ONDERHOUD

ook voor
akoestische
vraagstukken

Voor meer informatie:
Dhr. H. den Hollander

T (010) 435 44 35
E h.den.hollander@kliksafe.nl

VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Te huur in week 33:

2-onder-1-kapwoning in Goes voor
2-4 pers. € 475,-. Met gebruik van
fietsen. Tel. 06 48344475.

In het buitengebied van Borssele
t.h. 2-10 pers. vak. won. op loopafstand
van de zee. Bezet wk 30 t/m 32.
Tel. 0113-351899 of 06-27628489.

Stijlvolle rouwjurkjes
petra-kinderrouwkleding.nl

Ready for the next step?

Come teach in Canada!

Multiple vacancies for 2016-2017 school year!

Calvin
Christian
School
Coalhurst, Alberta

For more information contact
the principal Marc Slingerland:

☎ 001-403-381-3030

✉ marc.slingerland@ccschool.ca

Kijk op lesgevenincanada.nl voor de info!

AMBTSKLEDING...

Klamar's
FASHION

's-Gravenstraat 63
4431 AB 's-Gravenpolder
0113 - 31 63 64 | 06 14 53 15 28
info@klamarsfashion.nl
www.klamarsfashion.nl

ADVIES AAN HUIS MOGELIJK!

Koeling in uw Kerk(gebouw)

Voor elk probleem? Bel AKTIE
Tel: 010-4517471

CO2 metingen

Advies en installatieburo

Voor een vrijblijvende offerte
aktie@kliksafe.nl

**Weer te reserveren: ons gezellige
recreatiehuis in Hulshorst, met
besloten tuin, 4-6 personen.**

Voorseizoen € 150 p/wk, hoogseizoen
€ 200 p/wk. Excl. schoonmaakkosten
en toeristenbel. Slaaptent mag
bijgezet worden à € 5 p.n. Inlichtingen
en reservering: Hannie Zwep,
tel. 038-8530910/06-12150352,
e-mail: hanniezwep@hotmail.com

**Te huur: 2-6 pers. vak. woning in
Grijpskerke, centraal op Walcheren.**

Vrij: vóór wk 28- wk 32-ná wk 33.
Tel. 0118-592830.

Van Manen
timmerbedrijf

kerkbanken
bankstofferling
kansels
doopvonts
lessenaars
collectezakken

Timmerbedrijf Van Manen B.V.
Puurveenseweg 47 | Kootwijkerbroek
t (0342) 44 29 60
www.timmerbedrijfvanmanen.nl

Fides

praktijk voor hulpverlening en diagnostiek

Een vertrouwd adres voor hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen vanuit een Bijbelse visie.

Wij bieden o.a. hulp bij:

- Opvoedingsvragen
- Relatie- of werkproblemen
- Sombereheid, angst, piekeren
- Psychische klachten
- Gezinsproblemen
- Identiteits- en andere vragen

U kunt bij ons ook terecht voor psychologisch onderzoek, indicatieaanvragen en onderzoek, begeleiding en training van mensen met een verstandelijke beperking.

Bel voor informatie of aanmelding

Tel. 0342 - 41 99 77
Van Breugelplantsoen 1
3771 VM Barneveld
www.fideshulpverlening.nl

VAN STAVEREN

Begravenisverzorging

Sumatrastraat 11 ~ 2405 EM Alphen aan den Rijn

Dag en nacht bereikbaar, in elke regio

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begravenissen

De Verrassing
Bungalowpark

Al 60 jaar
verrassend op Texel!

Welkom
terug op
ons park!

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

Praktijk den Uijl

biedt hulp vanuit een Bijbelse visie aan kinderen, jongeren en volwassenen bij o.a.:

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverlating
- Opvoedingsvragen en opvoedingsondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

Veelal worden de gesprekken (gedeeltelijk) vergoed vanuit de aanvullende verzekering. Informeer hiervoor bij uw zorgverzekeraar.

Praktijk den Uijl

psychosociale hulpverlening & contextuele therapie

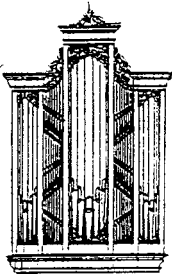
Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel

010 - 7 411 411
06 43 85 85 08
info@praktijkdenuijl.nl

Gesprekslocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke

www.praktijkdenuijl.nl

Orgelmakerij Boogaard

Gravenstraat 4
7461 TN RIJSSEN
Telefoon 0548-521637

www.orgelmakerijboogaard.nl

Nieuwbouw | Restauratie- Stem- en onderhoudswerk

Ambtskleding Herenkleding Trouwkostuums

Dorpsstraat 229,
3925 KC Scherpenzeel
tel. (033) 277 88 99
www.geertsherenkleding.nl

WAT WEET HET DUIITSE VOLK VAN DE ENIGE TROOST?

Hun eigen Heidelbergers zijn ze veelal kwijt! Helpt u ons hem weer terug te brengen?

Zie onze website www.svvhed.org voor informatie of bel 0345-58 08 10. Giften NL35 ABNA 0548 9879 20.

STICHTING VRIENDEN VAN

HEIDELBERG & DORDRECHT

HARKES Begravenissen

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

Huwelijk vastgelopen?

RelatieSuite

samen verder

Relatieversterking Relatieverbetering Persoonlijke coaching

RelatieSuite werkt vanuit een Bijbelse visie

www.relatiesuite.nl

(0341) 820 006

ZGG zoekt een evangelist voor Guinee

Kijk voor de functie-inhoud op www.zgg.nl/vacatures. Reageren kan tot vrijdag 11 maart 2016.

ZENDING GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Cedrah Wonen, zorg en diensten vanuit een reformatorische levensovertuiging

Kiezen voor kwalitatief hoogwaardige ouderenzorg

Ontdek welke zorg wij bieden op cedrah.nl.

Cedrah biedt wonen, zorg en diensten aan ouderen die bewust kiezen voor een organisatie met een reformatorisch identiteitsprofiel. Cedrah gaat uit van de Gereformeerde Gemeenten in Zeeland en Zuid-Holland en de Christelijke Gereformeerde Kerken in Rotterdam en omgeving.

Meer informatie? Bel naar 0118 67 66 00, mail naar zip-info@cedrah.nl of ga naar cedrah.nl.

Cedrah
Wonen · Zorg · Diensten

www.hoeksteenboekhandel.nl
Woerden T: 0348-421933

Dorst
BEGRAFENISVERZORGING

Voor het verzorgen van begrafenissen op Tholen, Sint Philipsland, Schouwen-Duiveland, Zuid-Beveland e.o.

U mag vrijblijvend informatie of een wilsbeschikking aanvragen.

Molenpad 4, 4696 BP Stavenisse | tel. 0166-697438
www.begrafenisverzorgingdorst.nl

(Wij verzorgen geen crematies.)

Voor een respect- en stijlvolle begeleiding

Te huur: 4-pers. vakantiewoning aan de rand van **Aagtekerke**, 2km van Domburg, vrij uitzicht, grote tuin.
www.huisjevanhoutinaagtekerke.nl

2 DAGEN
Grote BALANS OPRUIMING
BIJ GEBR. KOSTER
DV VRIJDAG EN ZATERDAG

Voor het hele gezin!
26 en 27 februari

2 dagen alle 2e hands boeken met 30% korting!

Wegens grote voorraad vindt deze opruiming ook plaats vanuit onze voorraadkelder! * Er is een lift aanwezig voor degenen die slecht ter been zijn.

- NIEUWE RESTANTEN
- TWEDEHANDS BOEKEN
- BESCHADIGDE BOEKEN
- VEROUDERDE BOEKEN
- AANBIEDINGEN IN CD'S

Ruime keuze in voordeel CD's

VANAF
0.50

Nieuwe boeken tegen weggeet prijzen

Niet voor handelaren
Geen verzending
OPENINGSTIJDEN:
vrijdag 09.00-21.00 uur
zaterdag 09.00-17.00 uur

Gebr. Koster
Nairacstraat 17, 3771 AW Barneveld
tel. 0342 - 41 69 86

www.gebrkoster.nl

VEEL EENMALIGE AANBIEDINGEN

Heel veel Aanbiedingen!
www.derooboeken.nl
078-6124081

BBV

Barneveldse Begrafenis Vereniging

voor een eervolle, eenvoudige verzorging van begrafenissen in Barneveld en omstreken

- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- laatste wilsbeschikking
- drukwerk
- opgave van lidmaatschap
- geen crematie

dhr. G. de Groot
(06) 50 21 72 55

Zr. J.H.D. Vermeulenstraat 5
3774 JW Kootwijkerbroek
(0342) 44 18 12
www.barneveldsebegrafenisvereniging.nl

JUBILEUM BIJEENKOMST

TWINTIG JAAR DEP. VOOR ISRAEL

D.V.
ZATERDAG
12
MAART

Sionkerk Geref. Gem. Goes (Louise de Colignylaan 177)
Van 19.00-21.00 uur

DEPUTAATSCHAP VOOR ISRAËL
t.w.v. WILHELMUS GEMENDE

Wij hopen hier aandacht aan te schenken in een bijeenkomst, waarin ds. C.J. Meeuse met ons terug zal kijken op 'Twintig jaar werk onder het Joods volk'.

m.m.v. Mannenkoor De Lofzang te Goes

Tevens verkoop Israëlproducten t.b.v. fam. Dekker

ALLEN HARTELIJK WELKOM!

meer info: www.dep-israel.nl tel. 0348-48 99 29

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
P.H. VAN DER LEER

Wij verzorgen alleen begrafenissen

Buurtlaan West 26
3905 JR Veenendaal
T 0318 - 526641

Begrafenisverzorger P.H. van der Leer
G. Wegenaar

E info@phvanderleer.nl
W www.phvanderleer.nl
24 uur per dag bereikbaar

Binnenkort verschijnt:

Dagelijks onderwijs

Dagboek bij de Bijbel met uitleg en de Kanttekeningenbijbel

In dit bijzonder leerzame dagboek wordt zowel uit de Bijbel met uitleg als ook uit de kanttekeningen geciteerd. Derhalve geeft dit dagboek veel onderwijs op onze levensweg.

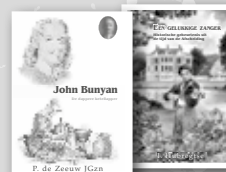
Auteurs: Predikanten uit de GG, GGIN, HHK, PKN en Chr. Ger. Kerk.

Ook geschikt voor catechisanten en schoolverlaters!

Nieuwe uitgaven, verkrijgbaar vanaf begin maart:

Een gelukkige zanger - I. Hubregtse
Historische verhalenserie dl. 19 **14,95 / 9,95 (ab.)**

John Bunyan - P. de Zeeuws serie **9,95 / 6,95 (ab.)**

de Ramshoorn

Boekhandel 'de Ramshoorn'

Lange Vorststr. 21 Goes, Tel. 0113-221909
info@ramshoorn / www.ramshoorn.nl
Schutseshop Kruiningen

**Fiscaal advies voor predikanten
& administratieve ondersteuning
voor kerkenraden**

Drs. Arjan Pul RB
Belastingadviseur

- Ruime ervaring in het verzorgen van aangiften en aanverwante fiscale zaken
- Administratieve ondersteuning kerkenraden (salarisverwerking kosten e.d.)
- Netwerk voor kerkrechtelijke vraagstukken en schuldhulpverlening

Van Lienden & Kooistra
— ACCOUNTANTS ADVISEURS —

Barneveld 0342 - 400 625 Rhenen 0317 - 615 686 vlkadviseurs.nl/predikanten

de Laatste Eer.

Sprang-Capelle

*Voor een stijl- en
respectvolle begrafenis*

Wij verzorgen Begrafenissen
in de gehele regio en Het Land
van Heusden en Altena

We zijn dag en nacht
bereikbaar op: **0416-27 53 42**

Vrijblijvend kennismaken?
0416-27 97 96

www.laatste-eer.com

Recreëren op de Veluwe

Riante vakantiebungalow
aan de rand van Garderen,
geschikt voor 2-11 pers.

NIEUW: 6-pers. vakantiehuis.

**AKTIE van maart tot juni
20% KORTING
vanaf 1 week vakantie**

Junivakantie 25% korting

info@recreatie-veluwe.nl
www.recreatie-veluwe.nl
06-23193025 / 0113-381203

PSALMZANGAVOND MET GENEMUIDER BOVENSTEM

Ichtuskerk - Urk - D.V. zat. 5 maart
19.45 uur / gratis / CD-opname
Organist: Pieter Heykoop

Waarom Paul Roescher?
Wij geven u twaalf redenen! **1**

Hoog in kwaliteit!

Magnolia hoekkeuken Keuken compleet
inclusief apparatuur.

**Kraakprijs!
2248,-**

PAUL ROESCHER
KEUKEN • BAD • VLOER • HAARD

Totaal 17500 m2 in Rijssen en Apeldoorn
Tel. 0548 530 350 www.paulroescher.nl

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
Horsssen bv

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horsssen.com
www.van-horsssen.com

Het juiste adres voor:
Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken
voor jong en oud, Voordeelboeken,
Tweedehands, CD's en bladmuziek.

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper **010-458 31 12**
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman **0182-58 39 32**
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Colofon

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur:
ds. G.J. van Aalst

Redacteurs:
ds. B. Labee, ds. C. Neele

Bijdragen van medewerkers
ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E gjvanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie
ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

Meditaties
ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
T 010-5017707
E c.neele@kliksafe.nl

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk)
en berichten**
redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsen 131
2985 SC Ridderkerk
T 0180-420865, F 0180-423583
E jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd: Uiterlijk woensdag 17.00 uur
vóór de datum van verschijning van De
Saambinder in de daarop volgende week.

**Opgaven kerkdiensten
en beroepingswerk**
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900, F 0348-483599
E saambinder@cbgg.nl

**Advertenties en familieberichten aan
Verloop drukkerij,**
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899, F 078-6919536
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk
donderdag vóór de week van
verschijning aangeleverd te zijn.
Rouwadvertenties uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,15 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
F 0348-483599
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te
Woerden.

**Abonnementsprijzen
(bij vooruitbetaling):**
voor Nederland: € 13,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 26,- per jaar + extra portokosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres Noord-Amerika
Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
E purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Ds. Labee over: Zondagsheiliging?

In de afgelopen periode is er veel aandacht geweest in ons weekblad voor de zondagsrust. De meeste christenen zullen voor zichzelf wel zeker gesteld hebben dat ze op zondag niet werken. Zijn we echter ook zo secuur met werkzaamheden die in de lijn van onze verantwoordelijkheden liggen?

Grote zorg

Er zijn rond dit thema verschillende voorbeelden ingestuurd: 'Kun je als verkoper een opdracht accepteren die alleen op tijd geleverd kan worden als er op zondag wordt gewerkt?' Of: 'Kun je als financieel directeur verantwoordelijk zijn voor de salariëring van zondagsarbeid, onder je eigen functieniveau?' Deze en allerlei soortgelijke vragen zullen alleen maar vermenigvuldigen. Wellicht zijn er diverse lezers onder ons die in een soortgelijke situatie terecht zijn gekomen. Net zoals onlangs bleek dat diverse commerciële webshops ook op Gods dag geopend zijn, terwijl de eigenaren in de kerk zitten. In het algemeen moeten we stellen dat we met grote zorg van deze praktijk horen! Natuurlijk beseffen we heel goed dat het makkelijk praten is vanuit mijn studeerkamer (van onderstaande predikant). Maar met de vraagstellers ben ik bang dat er helaas met deze zaken niet altijd zo secuur wordt omgegaan. Nog sterker: uit de praktijk van onze handel en wandel blijkt dat we het met het vierde gebod van Gods heilige en heilzame wet niet zo nauw nemen...

De sabbat voor de mens

Ongetwijfeld lopen we het gevaar om - juist als het gaat om het vierde gebod - vergeleken te worden met de farizeeën en schriftgeleerden tijdens de omwandeling van de Heere Jezus. Deze wetsgetrouwe Joden hadden precies berekend hoeveel stappen je mocht zetten om de synagoge te bereiken. Een luis mocht je dooddrukken op de sabbat. De poging om een vlo te grijpen was jagen en dus verboden. Een kippenei op de rustdag gelegd, was een probleem: mocht je zo'n ei wel eten? We lezen in de Heilige Schrift van de twistgesprekken als de Zaligmaker met Zijn discipelen door het gezaaide wandelde en er aren werden geplukt. Dan spreekt Jezus over de sabbat, die gemaakt is voor de mens. De kanttekenaren geven dan zo duidelijk aan waarvoor de sabbat is: 'Namelijk om de mens te dienen tot versterking naar de ziel en verkwikking naar zijn lichaam; en niet om hem te laten vergaan' (nr. 31 op Markus 2). Maar nergens gaat het om de rechtvaardiging van een commerciële handeling. Met ere lezen we van Nehémia (13:19-21) die niet alleen de handel op de sabbat stillegt, maar ook de aanvoer van koopwaar op Gods dag radicaal afschaft.

Oproep

In het onlangs verschenen jaarverslag van de Nederlandse Vereniging tot bevordering van de Zondagsrust en de Zondagsheiliging wordt met droefheid vastgesteld dat het onderscheid tussen de zondag en de overige dagen van de week bijna geheel is verdwenen. We zijn er helemaal niet gerust op dat deze tendens onze kringen voorbijgaat. Zullen we allen onze levenspraktijk en gemaakte keuzes voor het heilig aanzicht van de Inzetter van de rustdag nog eens overwegen? Laten we daarnaast - voor zover mogelijk is - kopen bij 'eigen' ondernemers. Zullen we ook niet vergeten te bidden voor onze christenpolitici die proberen koopzondagen te verhinderen? En voor werknemers die voor moeilijke dilemma's staan? De Heere geve allereerst op Zijn dag een voorsmaak van die rijke belijdenis van zondag 38: 'dat ik al de dagen mijns levens van mijn boze werken ruste, de Heere door Zijn Geest in mij werken late, en alzo de eeuwige sabbat in dit leven aanvange!'

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van 'De Saambinder' kun jij/kunt u mailen naar b.labee@kliksafe.nl of opsturen naar Kerkewijk 115a, 3904 JA VEENENDAAL. Er volgt - zo mogelijk - altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor al onze lezers, volgt publicatie in een nummer van 'De Saambinder'.

Graag wel wat geduld, er liggen inmiddels ruim zestig (!) vragen te wachten.